

รายงานวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้
ตามการรับรู้ของนักศึกษา

The Relationship Between Lecturers' Competencies and
Students' Perceived Learning Outcomes

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยาภรณ์ เคารพไทย

นางสาวปิยภรณ์ โนจิต

นางสาวไอรดา วางกลอน

งานวิจัยนี้ได้รับเงินสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รายงานวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้
ตามการรับรู้ของนักศึกษา

The Relationship Between Lecturers' Competencies and
Students' Perceived Learning Outcomes

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยาภรณ์ เคารพไทย

นางสาวปิยภรณ์ โนจิต

นางสาวไอรดา วางกลอน

งานวิจัยนี้ได้รับเงินสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สารบัญ

สารบัญ	i
สารบัญตาราง	ii
สารบัญรูป.....	iii
กิตติกรรมประกาศ.....	iv
บทสรุปผู้บริหาร.....	v
บทคัดย่อ.....	viii
Abstract	ix
บทที่ 1 บทนำ.....	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 บริบทของกรอบมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษา	12
2.3. ความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจ.....	15
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	17
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย	22
ตอนที่ 1 ผลศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้ รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF	22
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่าน การรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อการ จัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบ มาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF	34
ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	40
บทที่ 5 การอภิปรายผล.....	49
รายการอ้างอิง.....	53
ประวัติผู้วิจัย	58
ภาคผนวก	63

สารบัญตาราง

ตาราง 1 แสดงมหาวิทยาลัยตามภูมิภาคที่ใช้กรอบมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์.....	2
ตาราง 2 แสดงจำนวนอาจารย์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับการรับรอง.....	3
ตาราง 3 แสดงข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (n=190).....	22
ตาราง 4 ระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (n=190)	24
ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์	28
ตาราง 6 แสดงค่าสถิติบรรยายพื้นฐานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อ สมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา	29
ตาราง 7 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์(n=190)	30
ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการ สอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF กับตัว แปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา.....	32
ตาราง 9 แสดงค่าสถิติบรรยายพื้นฐานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะ วิชาชีพของ UK-PSFกับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา.....	33
ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบ มาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามสูตรของเพียร์สัน	35
ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตรงของสมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการ จัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐาน วิชาชีพของ UK-PSF	38
ตาราง 12 สมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ ฟ้าหลวงที่ได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF.....	39

สารบัญรูป

รูป 1 UK-PSF framework (Advance HE).....	9
รูป 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร.....	37

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามการรับรู้ของนักศึกษา” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันนวัตกรรม การเรียนรู้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้ให้การสนับสนุนด้านทุนวิจัย ซึ่งเป็นแรงผลักดันสำคัญในการ ดำเนินงานครั้งนี้ ขอขอบคุณคณาจารย์และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ และการอำนวยความสะดวกตลอดกระบวนการวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณนักศึกษาทุก ท่านที่สละเวลาเข้าร่วมการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับมีคุณูปการอย่างยิ่ง ต่อผลการศึกษา นอกจากนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ที่ กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย รวมถึงผู้ร่วมวิจัยที่ได้ทุ่มเทเวลาและความพยายามร่วมกันจนงานนี้สำเร็จ

บทสรุปผู้บริหาร

งานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามการรับรู้ของนักศึกษา” จัดทำขึ้นโดยมีแรงบันดาลใจจากการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นคุณภาพการเรียนรู้และมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์ในระดับสากล ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานวิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น UK Professional Standards Framework (UK-PSF) ซึ่งเป็นที่ยอมรับในหลายประเทศ งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาว่า อาจารย์ที่ได้รับการรับรองตามกรอบดังกล่าวส่งผลอย่างไรต่อประสบการณ์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในบริบทของมหาวิทยาลัยไทย การจัดการเรียนการสอนยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ทั้งการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และการออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ UK-PSF ได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะการวิจัย และการสร้างคุณค่าให้กับการเรียนรู้ของผู้เรียน งานวิจัยนี้จึงมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นการนำกรอบมาตรฐานดังกล่าวมาประเมินผลเชิงประจักษ์ในบริบทของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เป็นฐานในการกำหนดนโยบายการพัฒนาอาจารย์ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ ได้แก่

1. ศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับการรับรองตามกรอบ UK-PSF
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและน่าเชื่อถือ เชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาจำนวน 190 คนที่เรียนกับอาจารย์ซึ่งผ่านการรับรอง UK-PSF โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อวัดการรับรู้สมรรถนะของอาจารย์ ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตนเองรับรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายจาก 3 กลุ่มสาขา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจารย์ กลุ่มสาขาละ 3 คน คณบดีกลุ่มสาขาละ 1 คน และนักศึกษากลุ่มสาขาละ 7 คน เข้าร่วมการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

1. การรับรู้สมรรถนะของอาจารย์ นักศึกษามีการรับรู้ว่าสมรรถนะของอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก โดยเฉพาะด้านการอธิบายที่เข้าใจง่าย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงสร้างสรรค์
2. ความพึงพอใจของนักศึกษา นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของอาจารย์ที่ได้รับการรับรองอยู่ในระดับสูงมาก โดยมองว่าอาจารย์มีความเป็นมืออาชีพ สามารถเชื่อมโยงความรู้เข้ากับประสบการณ์จริง และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้
3. ความสัมพันธ์เชิงสถิติ ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการถดถอยเชิงเส้นพบว่าสมรรถนะของอาจารย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษา ซึ่งสะท้อนว่าการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์มีผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนโดยตรง
4. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการสัมภาษณ์สนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนักศึกษาเล่าประสบการณ์ว่าอาจารย์ที่ผ่านการรับรองมีความตั้งใจ ใส่ใจผู้เรียน และปรับปรุงแบบการสอนให้เหมาะกับบริบทการเรียนรู้ที่หลากหลาย

อภิปรายผล

ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยนานาชาติที่ระบุว่าสมรรถนะอาจารย์มีความเชื่อมโยงกับคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา การยกระดับสมรรถนะผ่านกรอบมาตรฐานวิชาชีพ เช่น UK-PSF สามารถสร้างความมั่นใจให้ทั้งผู้เรียนและสถาบันว่าการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตามงานวิจัยยังมีข้อจำกัด เช่น การศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ครอบคลุมสาขาวิชาทั้งหมดจึงควรมีการวิจัยเพิ่มเติมในมหาวิทยาลัยและสาขาวิชาอื่น ๆ เพื่อสร้างภาพรวมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

สรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพมีผลเชิงบวกต่อการรับรู้ของนักศึกษา ผลลัพธ์การเรียนรู้ และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน สะท้อนว่ากรอบมาตรฐานดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ จัดอบรมและระบบพี่เลี้ยง (mentorship) เพื่อช่วยให้อาจารย์ใหม่สามารถพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานได้ และส่งเสริมให้มีการวิจัยเพิ่มเติมในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบและสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณภาพอาจารย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ UK Professional Standards Framework (UK-PSF) และ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาจำนวน 190 คนที่เรียนกับอาจารย์ที่ได้รับการรับรอง และผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์จำนวน 21 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีการรับรู้สมรรถนะการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF ในด้านการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ผู้สอน คุณลักษณะเฉพาะบุคคลของอาจารย์ผู้สอนและด้านการบรรยายและความชัดเจนในการอธิบายของอาจารย์ตามลำดับ สมรรถนะของอาจารย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.82$, $SD=0.43$) ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา

คำสำคัญ: สมรรถนะอาจารย์, ผลลัพธ์การเรียนรู้, ความพึงพอใจของนักศึกษา, UK-PSF

Abstract

The objectives of this study were (1) to investigate students' perceptions of the competencies of Mae Fah Luang University lecturers who are certified under the UK Professional Standards Framework (UK-PSF) and (2) to examine the relationship between lecturer competencies, student learning outcomes, and student satisfaction. The participants consisted of 190 students who were taught by UK-PSF-certified lecturers and 21 participants who took part in in-depth interviews. The research instruments included a questionnaire and semi-structured interviews. The results indicated that students perceived the teaching competencies of Mae Fah Luang University lecturers certified under the UK-PSF at a high level, particularly in terms of lecturer feedback, lecturers' personal characteristics, and the clarity of lectures and explanations. In addition, lecturer competencies were found to be positively correlated with both student satisfaction and student learning outcomes, with an overall high level ($M = 4.82$, $SD = 0.43$). These findings emphasize the importance of lecturer development in accordance with professional standards frameworks, as such development contributes to the enhancement of teaching quality and learning effectiveness in higher education.

Keywords: lecturers' competencies, learning outcomes, student satisfaction, UK-PSF

บทที่ 1 บทนำ

การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นหนึ่งในโลกที่ช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยเฉพาะในยุคที่การศึกษาต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของเทคโนโลยีและความต้องการในตลาดแรงงาน (Biggs & Tang, 2019) ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์เพื่อให้สามารถออกแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง หนึ่งในกลยุทธ์สำคัญที่ได้รับการนำมาใช้เพื่อพัฒนาอาจารย์ในระดับสากล คือกรอบมาตรฐานวิชาชีพ (Professional Standards Frameworks: PSF) ซึ่งประกอบด้วย UK-PSF และกรอบมาตรฐานที่พัฒนาขึ้นในระดับประเทศ เช่น PSU-PSF และ Thailand PSF งานวิจัยของ Hussey and Smith (2019) พบว่ากรอบมาตรฐานเหล่านี้ช่วยส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาทักษะการสอนในด้านต่าง ๆ เช่น การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการสอนและการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทยการพัฒนารอบ Thailand PSF เป็นตัวอย่างของการนำแนวคิดจากต่างประเทศมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นโดยมุ่งเน้นการพัฒนาอาจารย์ในมิติที่หลากหลาย เช่น การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน การบูรณาการการสอนกับทักษะดิจิทัลและการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ให้ตอบสนองต่อความต้องการ ของนักศึกษาในยุคดิจิทัล

การศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยแต่ยังส่งผลโดยตรงต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา งานวิจัยพบว่าการพัฒนาวิชาชีพช่วยเพิ่มความเข้าใจของครูเกี่ยวกับวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน (Dewi et al., 2024) งานวิจัยระบุว่าการพัฒนาวิชาชีพที่มีโครงสร้างที่ดีช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจของนักเรียน เนื่องจากครูนำกลยุทธ์ใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับผู้เรียนมาใช้ (Badara et al., 2024; Priya & Sangeeta, 2024) การฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องช่วยให้ครูติดตามแนวปฏิบัติทางการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลดีต่อประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน (Priya & Sangeeta, 2024) แม้ว่าหลักฐานจะสนับสนุนความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและผลลัพธ์ของนักเรียน แต่สิ่งสำคัญคือต้องตระหนักว่าโครงการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องไม่ได้ให้ผลลัพธ์ที่เหมือนกันทั้งหมด ประสิทธิภาพของโครงการริเริ่มเหล่านี้มักขึ้นอยู่กับกรอบแบบ การดำเนินงาน และบริบทเฉพาะที่นำไปใช้ อย่างไรก็ตามการประยุกต์ใช้กรอบมาตรฐานในประเทศไทยยังคงเผชิญกับความ

ท้าทายหลายประการ เช่น ความเข้าใจและการยอมรับของอาจารย์ ความพร้อมในด้านทรัพยากร สถาบัน นวัตกรรมการเรียนรู้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้มีนโยบายและแนวทางการพัฒนาอาจารย์เข้าสู่มาตรฐาน อาจารย์มืออาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ (Professional Standards Framework: PSF) จำนวน 2 กรอบ ได้แก่ MFU-PSF และ UK-PSF ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 จนถึงปัจจุบันการดำเนินงานดังกล่าว มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความสามารถด้านการสอนการพัฒนาทักษะดิจิทัลและการปรับปรุง ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยกรอบเหล่านี้ยังช่วยสร้างแนวทางที่ชัดเจนสำหรับคณาจารย์ในการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสนับสนุนให้อาจารย์มีสมรรถนะที่เหมาะสมกับการจัดการเรียน การสอนในรูปแบบ Outcome-Based Education (OBE) ซึ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพร้อมทั้ง ส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีและการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การพัฒนาอาจารย์ ตามนโยบายดังกล่าวยังสอดคล้องกับเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตไทยให้มีมาตรฐานที่เปรียบเทียบ ได้ในระดับสากล

การวิจัยในครั้งนี้มีความสำคัญต่อการสร้างแนวทางพัฒนาศักยภาพคณาจารย์ที่ส่งผลต่อคุณภาพ การเรียนการสอนในอนาคตของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและช่วยประเมินผลกระทบของการพัฒนา ศักยภาพอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพต่อคุณภาพการเรียนการสอนรวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษาเพื่อช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถปรับปรุงกระบวนการพัฒนาคุณภาพการสอนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้สนับสนุนการยกระดับการเรียนการสอนให้ตอบโจทย์ ความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาการใช้กรอบมาตรฐานวิชาชีพในบริบทของ มหาวิทยาลัยโดยเน้นทั้งมุมมองของอาจารย์ นักศึกษาและผู้บริหารเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการเรียน การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาพบว่ามหาวิทยาลัยในประเทศไทยได้นำกรอบมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์ (Professional Standards Framework - PSF) มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการสอนของอาจารย์ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงมหาวิทยาลัยตามภูมิภาคที่ใช้กรอบมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์

ภูมิภาค	มหาวิทยาลัย	ประเภท	กรอบมาตรฐานที่ใช้
ภาคเหนือ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยของรัฐ	พัฒนารอบสมรรถนะกา จัดการเรียนรู้ของตนเอง
	มหาวิทยาลัยพะเยา	มหาวิทยาลัยของรัฐ	พัฒนารอบมาตรฐาน ระดับอาจารย์มืออาชีพ มหาวิทยาลัยพะเยา

ภูมิภาค	มหาวิทยาลัย	ประเภท	กรอบมาตรฐานที่ใช้			
	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	มหาวิทยาลัยของรัฐ	พัฒนากรอบการพัฒนา สมรรถนะอาจารย์ MFU-PSF			
ภาคกลาง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยของรัฐ	สนับสนุนให้อาจารย์ได้รับ การรับรองตามกรอบ UK-PSF			
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าธนบุรี	มหาวิทยาลัยใน กำกับของรัฐ	นำแนวคิด UK-PSF มาประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาคุณภาพอาจารย์			
ภาคใต้	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	มหาวิทยาลัยใน กำกับของรัฐ	พัฒนากรอบ PSU-PSF โดยอิงจาก UK-PSF			
	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	มหาวิทยาลัยของรัฐ	สนับสนุนให้อาจารย์ได้รับ การรับรองตามกรอบ UK-PSF			
ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	มหาวิทยาลัยใน กำกับของรัฐ	สนับสนุนให้อาจารย์ได้รับ การรับรองตามกรอบ UK-PSF			
จากตารางที่ 1 พบว่ามหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทยได้นำกรอบ UK-PSF มาประยุกต์ใช้หรือ พัฒนากรอบของตนเองโดยอิงจาก UK-PSF เพื่อยกระดับคุณภาพการสอนของอาจารย์ ขณะที่บางมหาวิทยาลัย ยังไม่มีการนำกรอบมาตรฐานดังกล่าวมาใช้โดยตรง						
ตาราง 2 แสดงจำนวนอาจารย์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับการรับรอง						
สำนักวิชา	จำนวน (คน)	MFU-PSF			UK-PSF	
		ระดับ 1 (คน)	ระดับ 2 (คน)	ระดับ 3 (คน)	Fellowship (คน)	Senior fellows hip (คน)
กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี						
อุตสาหกรรมเกษตร	8				8	
วิทยาศาสตร์	2				2	
เทคโนโลยีดิจิทัลประยุกต์	2				2	

สำนักวิชา	จำนวน (คน)	MFU-PSF			UK-PSF	
		ระดับ 1 (คน)	ระดับ 2 (คน)	ระดับ 3 (คน)	Fellowship (คน)	Senior fellows hip (คน)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	1		1			
รวม	13					
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ						
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	12		4		8	
การแพทย์บูรณาการ	8				8	
เวชศาสตร์ชะลอวัยและ ฟื้นฟูสุขภาพ	1				1	
ทันตแพทยศาสตร์	1		1			
พยาบาลศาสตร์	12		3		9	
รวม	34					
กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์						
จีนวิทยา	12		1		11	
นิติศาสตร์	2		1		1	
ศิลปศาสตร์	27		1		26	
การจัดการ	2				2	
นวัตกรรมสังคม	4				4	
รวม	47					
รวม	94		13		81	

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับ
การรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ
2. เพื่อศึกษาผลลัพธ์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับการเรียนรู้ตามการรับรู้ของ
นักศึกษาที่ศึกษากับอาจารย์

กรอบแนวคิดของงานวิจัย/นวัตกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาบนพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิต โดยใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเป็นเครื่องมือการพัฒนาและการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 การปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลและกรอบการพัฒนาอาจารย์มืออาชีพของต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษานำไปเป็นแนวทางหรือแบบอย่างในการพัฒนาอาจารย์ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับปรัชญาวัตถุประสงค์และบริบทของแต่ละสถาบันเพื่อให้อาจารย์มีสมรรถนะ และประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน การทำหน้าที่อาจารย์มืออาชีพที่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและเทคนิคการสอนในรูปแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อนโยบายดังกล่าว มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจึงได้จัดทำประกาศนโยบายการพัฒนาอาจารย์สู่มาตรฐานอาจารย์มืออาชีพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พ.ศ. 2563 โดยมีกรอบมาตรฐานอาจารย์มืออาชีพ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 องค์ความรู้ (Knowledge) องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะ (Competencies) และองค์ประกอบที่ 3 ค่านิยม (Professional Values)

โดยการบรรจุในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับที่ 5 (พ.ศ.2565-2569) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1.1 การจัดการเรียนการสอน ที่เป็นเลิศ ตัวชี้วัดที่ 1.1.2 การพัฒนาอาจารย์เข้าสู่ระดับชำนาญการตามมาตรฐานการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย แม่ฟ้าหลวงในปี พ.ศ. 2565 มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายข้างต้นเพื่อให้อาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในองค์ประกอบคุณภาพของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรของเครือข่ายการประกันคุณภาพอาเซียน (AUN-QA) และสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Outcome-Based Education) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษากรอบมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์ (Professional Standards Framework: PSF) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาโดยกรอบมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้แก่ UK-PSF ซึ่งเป็นกรอบมาตรฐานระดับสากลที่เน้นความเชี่ยวชาญด้านการสอน การสนับสนุนการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้แนวทางปฏิบัติที่ดีในบริบทการศึกษา (Hussey & Smith, 2019)

สำหรับประเทศไทยกรอบ PSU-PSF และ Thailand PSF ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองต่อบริบทเฉพาะของการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยไทย (Suphanchaimat, 2021; Wongsothorn et al., 2022)

กรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้มีการเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพกับคุณภาพของการเรียนการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยเน้นการสำรวจและประเมินในสองมิติหลัก ได้แก่ มิติของการพัฒนาศักยภาพ อาจารย์ การศึกษามุ่งเน้นการวิเคราะห์วิธีการนำกรอบมาตรฐานวิชาชีพมาใช้ในมหาวิทยาลัยทั้งใน ด้านการจัดอบรม พัฒนาศักยภาพการสนับสนุนจากองค์กรและการนำแนวปฏิบัติที่ดีจาก กรอบมาตรฐานวิชาชีพไปปรับใช้กับการสอน (Biggs & Tang, 2019) แนวคิดนี้อิงกับสมมติฐานที่ว่าอาจารย์ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะมีความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มิติของผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา การศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ที่ได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ปรากฏในห้องเรียน เช่น ความสามารถของอาจารย์ในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการสอนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการวัดผลที่โปร่งใสและยุติธรรม งานวิจัยในประเด็นนี้ระบุว่า การเรียนการสอนที่มีคุณภาพส่งผลให้นักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น ทั้งในด้านความสามารถเชิงวิชาการ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Jaroenwong, 2020; Stefani, 2020) มิติดังกล่าวมุ่งหวังที่จะช่วยตอบคำถามสำคัญในบริบทของมหาวิทยาลัยว่าการนำกรอบมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์มาใช้ในกระบวนการพัฒนาศักยภาพสามารถเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างไร

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา (2) แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษาและ (3) ความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจ

2.1 บริบทของกรอบมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา

กรอบมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์ หรือ Professional Standards Frameworks (PSFs) ได้กลายเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาทั่วโลก (Adnan & Shah, 2022; Gherab, 2017) กรอบเหล่านี้ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่เป็นเครื่องมือสำหรับวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development: CPD) และสร้างวัฒนธรรมแห่งการปฏิบัติที่สะท้อนการใคร่ครวญ (Reflective practice) ให้กับบุคลากรผู้สอนและสนับสนุนการเรียนรู้ (Gherab, 2017) UK Professional Standards Framework (UK-PSF) ซึ่งพัฒนาและบริหารจัดการโดย Advance HE ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับสากล และถูกใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั่วโลก (Advance HE, 2023; Adnan & Shah, 2022)

ในบริบทของประเทศไทย สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้นำแนวคิดจาก UK Professional Standards Framework (UK-PSF) มาใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์ โดยมีการประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบท ภารกิจ และนโยบายของแต่ละสถาบัน (Advance HE, 2023). การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้เกิดกรอบมาตรฐานวิชาชีพเฉพาะทางของสถาบัน เช่น PSU-Teaching Professional Standards Framework (PSU-TPSF) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งพัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนและการประเมินสมรรถนะอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย (Prince of Songkla University, n.d.). ในระดับประเทศ ได้มีการจัดทำ Thailand Professional Standards Framework (Thailand-PSF) เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานกลางสำหรับการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ในระบบอุดมศึกษาไทย โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสมรรถนะการสอนที่นำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2025). นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้พัฒนากรอบมาตรฐานวิชาชีพของตนเอง (KMUTT-PSF) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์และคุณภาพการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบัน (King Mongkut's University of Technology Thonburi [KMUTT], 2024) ขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาและสถาบันอื่น ๆ ได้นำ Thailand-PSF ไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการอบรมและพัฒนาศักยภาพอาจารย์อย่างหลากหลายรูปแบบ (Suan Sunandha Rajabhat University, 2025). ดังนั้น รายงานฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปและวิเคราะห์เปรียบเทียบกรอบมาตรฐานวิชาชีพดังกล่าว โดยมุ่งเน้นองค์ประกอบเชิงโครงสร้างหลักที่สำคัญ และการประยุกต์ใช้ในบริบทของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นกรอบเชิงทฤษฎีในการสนับสนุนงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา (Advance HE, 2023; King Mongkut's University of Technology Thonburi, 2024; Prince of Songkla University, n.d.; สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2025)

กรอบมาตรฐานวิชาชีพ UK Professional Standards Framework (UK-PSF)

UK-PSF (ปัจจุบันคือ PSF 2023) เป็นกรอบที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อความหลากหลายของบริบทและการปฏิบัติในวงการอุดมศึกษาทั่วโลก (Advance HE, 2023) กรอบนี้มีองค์ประกอบหลักสองส่วน ได้แก่ มิติแห่งการปฏิบัติ (Dimensions of Practice) และระดับสมรรถนะ (Descriptors) (Adnan & Shah, 2022; Advance HE, 2023) องค์ประกอบหลักของ UK-PSF (PSF 2023) มิติแห่งการปฏิบัติ (Dimensions of Practice) ประกอบด้วยข้อความ 15 ข้อที่ทำหน้าที่กำหนดและอธิบายการปฏิบัติงานของอาจารย์มืออาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ (Adnan & Shah, 2022; Advance HE, 2023) ดังรูปที่ 1

รูป 1 UK-PSF framework (Advance HE)

1. Areas of Activity (A) หมายถึงกิจกรรมหลักที่ผู้สอนต้องปฏิบัติ ประกอบด้วย การออกแบบและวางแผนการเรียนรู้และ/หรือหลักสูตร (A1) การสอนหรือสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านวิธีการและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (A2) การประเมินผลและการให้ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ (A3) การให้การสนับสนุนและคำแนะนำแก่ผู้เรียน (A4) และการพัฒนาแนวปฏิบัติของตนเองผ่านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (A5) ทั้งห้าข้อนี้แสดงให้เห็นว่าผู้สอนมิใช่เพียงผู้นำความรู้ไปสู่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในการออกแบบ กำกับ ดูแล และปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ

2. Core Knowledge (K) คือองค์ความรู้หลักที่ผู้สอนจำเป็นต้องมี เพื่อเป็นรากฐานให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้นี้ครอบคลุมความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในเชิงทั่วไปและเฉพาะสาขา (K1) ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและการสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามสาขาและระดับการศึกษา (K2) ความสามารถในการประเมินและสะท้อนผลด้วยวิจรณ์ญาณเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติ (K3) ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลหรือทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (K4) ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดด้านการประกันคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (K5) องค์ความรู้ทั้งห้านี้ทำให้ผู้สอนสามารถปรับการปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบทและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

3. Professional Values (V) ค่านิยมทางวิชาชีพ 5 ประการที่ทำหน้าที่เป็นพื้นฐานและเป็นตัวขับเคลื่อนการปฏิบัติในทุกมิติ (Advance HE, 2023; Gherab, 2017) ได้แก่ ประการแรก (V1) คือ การเคารพและให้คุณค่าแก่ผู้เรียนทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและในฐานะกลุ่มที่มีความหลากหลาย ผู้สอนต้องตระหนักถึงภูมิหลัง ประสบการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันของผู้เรียน และพร้อมที่จะปรับวิธีการสอนเพื่อรองรับความแตกต่างนั้นอย่างเท่าเทียม ประการที่สอง (V2) คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในอุดมศึกษาและสนับสนุนความเสมอภาคของโอกาส ผู้สอนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้าง ลดอุปสรรคที่ขัดขวางการเข้าถึง และมุ่งมั่นให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างเป็นธรรม ประการที่สาม (V3) คือ การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์จากงานวิชาการ งานวิจัยหรือการเรียนรู้วิชาชีพมาประยุกต์ใช้เป็นรากฐานของการปฏิบัติที่มีประสิทธิผล การสอนจึงไม่ควรยึดติดกับประสบการณ์ส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ควรตั้งอยู่บนความรู้ที่ได้รับการพิสูจน์และสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบ ประการที่สี่ (V4) คือ การตอบสนองต่อบริบทที่กว้างขึ้นซึ่งอุดมศึกษาดำเนินอยู่ ไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบาย สังคม วัฒนธรรม หรือเศรษฐกิจ ผู้สอนต้องตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงและปัจจัยแวดล้อมเหล่านี้ พร้อมทั้งปรับปรุงแนวปฏิบัติให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและสังคม ประการสุดท้าย (V5) คือ การทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อยกระดับแนวปฏิบัติ ผู้สอนควรร่วมมือกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผู้เรียน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง การทำงานร่วมกันเช่นนี้ช่วยสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม กล่าวโดยสรุป ค่านิยมทางวิชาชีพทั้งห้าประการนี้ทำหน้าที่เป็นเข็มทิศทางจริยธรรมและวิชาชีพสำหรับผู้สอนในอุดมศึกษา ไม่เพียงแต่ช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ หากยังสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ชุมชน และสังคมในวงกว้างด้วย

กล่าวโดยสรุปกรอบ UK-PSF 2023 เป็นเครื่องมือเชิงบูรณาการที่รวมบทบาท กิจกรรม ความรู้ และค่านิยมเข้าด้วยกัน เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของการสอนและการสนับสนุนการเรียนรู้ในอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบและพันธกิจของผู้สอนต่อผู้เรียน ชุมชนวิชาชีพ และสังคมในภาพรวม

การจัดเรียงมิติทั้งสามในกรอบ UK-PSF มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างที่ชัดเจน ค่านิยม (V) ถือเป็นรากฐานของการปฏิบัติวิชาชีพทั้งหมดทำหน้าที่ชี้นำองค์ความรู้ (K) ที่จำเป็น ซึ่งองค์ความรู้เหล่านั้นจะถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง (A) (Advance HE, 2023; Gherab, 2017) ตัวอย่างเช่น การให้คะแนน (A3) จะมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้นเมื่ออยู่บนรากฐานของความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการประเมิน (K2) และการเคารพผู้เรียน (V1) ซึ่งส่งผลให้การให้ข้อมูลป้อนกลับมีความยุติธรรมและสร้างสรรค์ นี่คือนูมมอที่สำคัญที่ใช้ในการนิยาม "สมรรถนะของอาจารย์" ในงานวิจัยของผู้ใช้งาน

ระดับสมรรถนะและการรับรอง (Descriptors)

กรอบ UK-PSF แบ่งระดับสมรรถนะออกเป็น 4 ระดับ (D1-D4) โดยแต่ละระดับสะท้อนถึงขอบเขตและความซับซ้อนของการปฏิบัติที่แตกต่างกันไป (Advance HE, 2023; Adnan & Shah, 2022; Gherab, 2017) Descriptor 1 (D1) Associate Fellow (AFHEA): สำหรับผู้ที่มีหน้าที่การสอนหรือสนับสนุนการเรียนรู้บางส่วน และสามารถแสดงหลักฐานการปฏิบัติที่สอดคล้องกับบางมิติของกรอบได้ (Advance HE, 2023; Gherab, 2017) Descriptor 2 (D2) Fellow (FHEA): สำหรับผู้ที่มีบทบาทการสอนและสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในวงกว้าง และสามารถแสดงหลักฐานที่ครอบคลุมทุกมิติของกรอบได้ (Gherab, 2017; Adnan & Shah, 2022) Descriptor 3 (D3) Senior Fellow (SFHEA): สำหรับผู้ที่มีผลงานด้านการสอนและการเรียนรู้ที่มั่นคงและยั่งยืน และแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำหรือผู้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติของเพื่อนร่วมงาน และ Descriptor 4 (D4) – Principal Fellow (PFHEA): สำหรับผู้ที่มีส่วนในการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในวงกว้างระดับองค์กรหรือระดับนานาชาติ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาเชิงกลยุทธ์และการสร้างขีดความสามารถด้านการสอน แม้ว่า UK-PSF จะระบุว่า Descriptors ไม่ได้เป็นลำดับขั้น แต่เป็น “ระดับของการปฏิบัติ” ที่สะท้อนขอบเขตของบทบาท อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ การไต่ระดับจาก D1 ไป D4 ย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นของความซับซ้อนของบทบาทและขอบเขตอิทธิพลที่มากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากระบบการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการแบบดั้งเดิมที่เน้นผลงานวิจัยเป็นหลัก (Adnan & Shah, 2022)

โดยสรุปแล้ว UK-PSF เป็นกรอบมาตรฐานสากลที่ครอบคลุมและเป็นรากฐานเชิงทฤษฎีในการนิยามสมรรถนะอาจารย์ในมิติที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม ในบริบทของประเทศไทย สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้นำกรอบนี้มาปรับใช้ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป โดยบางสถาบันมีการบูรณาการเข้ากับระบบแรงจูงใจและค่าตอบแทน ในขณะที่บางแห่งใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแบรนด์ทางการศึกษา และบางแห่งได้พัฒนาให้มีการเชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะของอาจารย์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างชัดเจน การที่มหาวิทยาลัยนำกรอบมาตรฐานวิชาชีพมาเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) (SSRU, 2025) ยังสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการทำให้การพัฒนาอาจารย์มีความหมายที่กว้างขึ้นอีกด้วย แม้ว่าการนำแรงจูงใจมาใช้จะช่วยเร่งการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เป้าหมายของการพัฒนาเปลี่ยนไป จากการมุ่งเน้นคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อนักศึกษาโดยตรง ไปสู่การสะสมผลงานเพื่อรับรางวัลหรือค่าตอบแทน

ความสามารถทางวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอนเป็นโครงสร้างหลายมิติที่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ความรู้เนื้อหาวิชา ความรู้และทักษะด้านการสอน ความเชี่ยวชาญด้านการประเมินและการให้ข้อเสนอแนะ การจัดการห้องเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ค่านิยมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสามารถตามบริบทขององค์กร (Hariri, Thobi, & Sowiyah, 2024; Zulhafizh, 2023; Zhou et al., 2023) ความสามารถเหล่านี้ครอบคลุมทั้งสิ่งที่อาจารย์ผู้สอนควรรู้และสิ่งที่ควรปฏิบัติได้ ซึ่งเชื่อมโยงความรู้ การปฏิบัติ และพฤติกรรมทางวิชาชีพกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (Hariri et al., 2024; Song, Zhong, & He, 2023)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษา

ในยุคที่สังคมขับเคลื่อนด้วยความรู้และความสามารถที่จับต้องได้ การศึกษาระดับอุดมศึกษาเผชิญกับแรงกดดันที่เพิ่มขึ้นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการแสดงความรับผิดชอบและพิสูจน์คุณค่าของการศึกษาที่มอบให้แก่ผู้เรียน สถาบันการศึกษาจึงไม่ได้ถูกมองเพียงแค่ว่าเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นสถาบันที่ต้องเตรียมความพร้อมให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพและชีวิตในอนาคต (Luanganggoon, 2012; Adnan & Shah, 2022) ในบริบทนี้ แนวคิดหลักสองประการได้กลายเป็นหัวใจสำคัญของการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาและความพึงพอใจของนักศึกษา (Adnan & Shah, 2022)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน Learning Outcomes หรือ LOs) คือข้อความที่ระบุอย่างเจาะจงถึงสิ่งที่นักศึกษาจะสามารถทำได้หรือสามารถแสดงให้เห็นได้เมื่อเรียนจบหลักสูตรหรือเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ใดๆ (Oxnard College, 2025; Mahidol University, 2024; Luanganggoon, 2012) ลักษณะสำคัญของผลลัพธ์การเรียนรู้ คือการระบุการกระทำของนักศึกษาที่ต้องสามารถสังเกตได้ วัดผลได้ และแสดงให้เห็นได้ อย่างเป็นรูปธรรม (Oxnard College, 2025) การเปลี่ยนจากการใช้คำว่า "วัตถุประสงค์" (Objectives) มาเป็น "ผลลัพธ์" (Outcomes) สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงกระบวนการทัศน์ที่สำคัญของการศึกษา จากเดิมที่เคยเน้นที่ปัจจัยนำเข้า (สิ่งที่อาจารย์จะสอน) มาสู่การเน้นที่ผลลัพธ์ (สิ่งที่นักศึกษาจะสามารถทำได้จริง) การเน้นย้ำนี้ไม่ได้มุ่งเพียงการวัดความรู้ที่ได้รับเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ด้วย

ความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้และวัตถุประสงค์การเรียนรู้นั้นมีความชัดเจน โดยวัตถุประสงค์เปรียบเสมือนขั้นตอนย่อยๆ หรือทักษะเบื้องต้นที่นักศึกษาต้องฝึกฝนเพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ใหญ่กว่า (Oxnard College, 2025; UNO, 2025) การเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเขียนจากมุมมองของนักศึกษาว่าพวกเขาจะได้เรียนรู้อะไรหรือจะทำได้ (Oxnard College, 2025) (2) มีความหมาย สนับสนุนการเรียนรู้และความสำเร็จของนักศึกษาในหลักสูตรถัดไปหรือในชีวิตการทำงาน (Oxnard College, 2025) และ (3) สามารถวัดผลได้ ใช้ภาษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมที่สะท้อนถึงการแสดงออกซึ่งความเชี่ยวชาญในทักษะต่างๆ ตัวอย่างเช่น การใช้คำกริยาที่แสดงการกระทำ (Action Verbs) เช่น "ประยุกต์ใช้" หรือ "วิเคราะห์" แทนการใช้คำที่สะท้อนสภาวะภายในที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง เช่น "เข้าใจ" หรือ "ซาบซึ้ง" (Oxnard College, 2025; UNO, 2025)

แนวคิดที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับต่างๆ (Oxnard College, 2025; Mahidol University, 2024) เช่น การกำหนดให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชามีความสอดคล้องและนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes หรือ PLOs) (Oxnard College, 2025; UNO, 2025; Luanganggoon, 2012) ซึ่งแนวทางนี้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualification Framework: TQF) ที่ประเทศไทยนำมาใช้

(Maneerat et al., 2015; Mahidol University, 2024) โดยการนำกรอบดังกล่าวมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาไทยสะท้อนให้เห็นว่าการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในระดับรายวิชาเท่านั้น แต่เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับชาติอีกด้วย (Maneerat et al., 2015)

ผลลัพธ์การเรียนรู้สามารถแบ่งตามประเภทของทักษะและพฤติกรรมได้เป็น 3 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ, ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ซึ่งเกี่ยวกับทัศนคติและค่านิยม และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ซึ่งเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติ (UNO, 2025) นอกจากนี้ในบริบทของประเทศไทยยังมีการให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม (Jaijoy & Kamdaeng, 2019; Maneerat et al., 2015) กรอบแนวคิด VASK (Value, Attitude, Skill, Knowledge) ยังถูกนำมาใช้เพื่อสะท้อนการวัดผลที่ครอบคลุมมิติเหล่านี้ในบริบทการศึกษาไทยที่เน้นมากกว่าแค่ด้านวิชาการ (Equity Lab, 2023)

ความพึงพอใจของนักศึกษา

ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยทั่วไปหมายถึงทัศนคติหรือการประเมินเชิงอารมณ์ในระยะสั้นที่เกิดจากการที่นักศึกษาพิจารณาว่าประสบการณ์ทางการศึกษาที่ได้รับเป็นไปตามความคาดหวังหรือเกินกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้หรือไม่ (Elliott & Shin, 2002; Flammger, 1991). การนิยามความพึงพอใจในลักษณะดังกล่าวสะท้อนมุมมองที่มองการศึกษาเป็นบริการประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้เรียนในฐานะผู้รับบริการมีสิทธิในการประเมินประสบการณ์ที่ได้รับทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ (Flannery, 2022). แม้ว่าความพึงพอใจของนักศึกษาจะเป็นตัวชี้วัดเชิงอัตวิสัย แต่ก็ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในงานวิจัยด้านการอุดมศึกษาว่าเป็นตัวบ่งชี้สำคัญของคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบัน โดยเฉพาะในบริบทของการแข่งขันทางการศึกษาที่รุนแรง (Weerasinghe et al., 2017; Mukhtar et al., 2015). งานวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่าความพึงพอใจของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับอัตราการคงอยู่ในระบบการศึกษา (retention) และอัตราการสำเร็จการศึกษา (graduation rates) เนื่องจากส่งผลต่อความผูกพันของนักศึกษากับสถาบันและความตั้งใจที่จะศึกษาต่อจนสำเร็จตามหลักสูตร (Adnan & Shah, 2022; Polgar & Ivanović, 2021). นอกจากนี้ ความพึงพอใจของนักศึกษายังทำหน้าที่เป็นกลไกที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สะท้อนความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการเงินนโยบายและการตัดสินใจของสถาบันอุดมศึกษา (Weerasinghe et al., 2017). ด้วยเหตุนี้

การสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาจึงมิได้เป็นเพียงเครื่องมือในการวัดระดับความพึงพอใจหรือความสุขของผู้เรียนเท่านั้น หากแต่ยังทำหน้าที่เป็นสัญญาณเตือนล่วงหน้าที่จะช่วยให้สถาบันสามารถระบุประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงก่อนที่จะปัญหาเหล่านั้นจะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่จับต้องได้ในระยะยาว (Adnan & Shah, 2022). กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจของนักศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกรอบการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม (Polgar & Ivanović, 2021).

ความพึงพอใจของนักศึกษาเป็นผลลัพธ์จากปัจจัยที่หลากหลาย ทั้งในมิติเชิงวิชาการและที่ไม่ใช่วิชาการ (Polgar & Ivanović, 2021) ปัจจัยเชิงวิชาการที่ส่งผลกระทบโดยตรงได้แก่ ประสิทธิภาพของการสอน การออกแบบหลักสูตร และการให้คำปรึกษาทางวิชาการ (Adnan & Shah, 2022) งานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าการออกแบบเนื้อหาหลักสูตรที่ชัดเจนและมีการจัดการที่ดี รวมถึงการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์และนักศึกษาล้วนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความพึงพอใจ (Sinthong & Prombut, 2016; Worawuthikun & Supaporn, 2019) ในส่วนของปัจจัยที่ไม่ใช่วิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพของมหาวิทยาลัยและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีบทบาทสำคัญต่อความรู้สึกพึงพอใจโดยรวม (Ongard, 2017; Worawuthikun & Supaporn, 2019) งานวิจัยระบุว่าพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นซึ่งสามารถรองรับการทำงานทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มมีบทบาทสำคัญ (McLaughlin & Faulkner, 2012) นอกจากนี้ ปัจจัยด้านสังคมและการสนับสนุน เช่น การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว อาจารย์ที่ปรึกษา และเพื่อน ก็เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของนักศึกษาต่อการเรียนและต่อมหาวิทยาลัย (Suthin & Chansiri, 2020; Worawuthikun & Supaporn, 2019) งานวิจัยของไทยหลายฉบับยืนยันความสำคัญของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม สังคม และการสนับสนุนจากเพื่อนและคณาจารย์ (Worawuthikun & Supaporn, 2019; Ongard, 2017; Suthin & Chansiri, 2020) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในบริบทของไทย การสร้างความพึงพอใจอาจต้องพิจารณาปัจจัยด้านความสัมพันธ์และความเป็นชุมชนควบคู่ไปกับการความเข้มข้นทางวิชาการด้วย

2.3. ความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจ

ผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจเป็นสองแนวคิดที่แตกต่างกันในแง่ของจุดเน้นและวิธีการวัด แต่มีความเชื่อมโยงกันอย่างลึกซึ้งและส่งผลกระทบต่อกันในเชิงบวก การวิเคราะห์จากงานวิจัยที่รวบรวมได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์นี้อย่างชัดเจน ทั้งในบริบทสากลและในประเทศไทย โดยปัจจัยเดียวกันหลายประการล้วนเป็นปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญสำหรับทั้งสองมิติ

จากการศึกษาพบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการศึกษาที่ "เติมเต็มซึ่งกันและกันแต่มีความแตกต่างกัน" (Adnan & Shah, 2022) ตัวหนึ่งมุ่งวัดว่านักศึกษา "ได้เรียนรู้อะไร" ขณะที่อีกตัวหนึ่งติดตามว่านักศึกษา "มีความก้าวหน้าและเติบโตได้ดีเพียงใด" (Adnan & Shah, 2022) อย่างไรก็ตาม การวิจัยจำนวนมากพบว่ามีปัจจัยร่วมหลายประการที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จของทั้งสองมิติพร้อมกัน ตัวอย่างที่เด่นชัดคือบทบาทของอาจารย์ การออกแบบหลักสูตร และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน งานวิจัยหลายชิ้นระบุว่า การออกแบบหลักสูตรที่ชัดเจนและมีการจัดการเนื้อหาที่ดี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อความพึงพอใจและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่รับรู้ได้ของนักศึกษา (Sinthong & Prombut, 2016; Worawuthikun & Supaporn, 2019) นอกจากนี้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาและระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง งานวิจัยชิ้นหนึ่งพบว่านักศึกษาในหลักสูตรที่มีปฏิสัมพันธ์ต่ำจะมีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่านักศึกษาในหลักสูตรที่มีปฏิสัมพันธ์สูงเกือบหนึ่งระดับ (Sinthong & Prombut, 2016) การให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงสร้างสรรค์จากอาจารย์เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาพัฒนาตนเอง และส่งผลต่อความรู้สึกเชิงบวกต่อการเรียนด้วย (Polgar & Ivanović, 2021) นอกจากนี้ งานวิจัยบางชิ้นยังพบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาสามารถเป็นตัวทำนายที่สำคัญของผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ (Sinthong & Prombut, 2016; Worawuthikun & Supaporn, 2019) ซึ่งบ่งชี้ว่าความรู้สึกเชิงบวกเกี่ยวกับประสบการณ์ทางการศึกษาสามารถนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีขึ้นได้ การที่นักศึกษารู้สึกพึงพอใจในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และเชื่อว่าตนเองกำลังเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจกระตุ้นให้พวกเขามีแรงจูงใจและพยายามมากขึ้น นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นในที่สุด

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบการรับรู้ของนักศึกษาเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) กำหนดวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF และ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย การดำเนินการวิจัย สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

กลุ่มประชากรของการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาในเนื้อหาเกี่ยวกับสมรรถนะอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพในหลายประเด็น จึงมีประชากรการวิจัยหลายกลุ่มจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยกลุ่มประชากรของการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มประกอบไปด้วย

(1) กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ใช้ศึกษาการรับรู้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ลงทะเบียนเรียนกับอาจารย์ที่ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐานวิชาชีพจาก UK-PSF จำนวน 190 คน

(2) กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ใช้ทำการสัมภาษณ์ประกอบไปด้วยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจำนวน 9 คนและนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับอาจารย์ที่ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐานวิชาชีพจาก UK-PSF จำนวน 21 คน

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

(1) กลุ่มที่ใช้ศึกษาการรับรู้คือนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ลงทะเบียนเรียนกับอาจารย์ที่ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐานวิชาชีพจาก UK-PSF จำนวน 190 คนได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการวิจัยโดยใช้โปรแกรม G*power ซึ่งเป็นการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Cohen (1983) การวิจัยนี้ผู้วิจัยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณที่มีตัวแปรพยากรณ์จำนวน 10 ตัวแปร กำหนดอำนาจการทดสอบที่ระดับ .95 โดยมีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 พบว่าจะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 172 ตัวอย่าง หลังจากนั้น

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-stage random sampling) โดยขั้นตอนแรกทำการสุ่มแบบชั้นภูมิผู้วิจัยใช้ประเภทสาขาวิชาของนักศึกษาเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ในการแบ่งคือ (1.1) นักศึกษาที่กำลังศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และภาษาศาสตร์ (1.2) นักศึกษาที่กำลังศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และ (1.3) นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี หลังจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก เลือกอีเมลล์ของนักศึกษา (Simple Random Sampling) พบว่ามีนักศึกษามีครใจเข้าร่วมการวิจัยเป็นจำนวนทั้งสิ้น 190 ตัวอย่าง

(2) กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ใช้ทำการสัมภาษณ์ประกอบไปด้วยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจำนวน 9 คนและนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับอาจารย์ที่ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐานวิชาชีพจาก UK-PSF จำนวน 21 คน มาจาก 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กลุ่มละ 7 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF จำนวน 1 ฉบับ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ 30 ข้อ (ภาคผนวก)
2. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF จำนวน 1 ฉบับ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ (ภาคผนวก)
3. คำถามที่ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ใช้ในการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งได้แก่ อาจารย์และคณบดี (ภาคผนวก)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. แบบประเมินการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF จำนวน 1 ฉบับ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ 30 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสมรรถนะ ประสิทธิภาพ และความสามารถในการสอนของครู อาจารย์

1.2 สังเคราะห์เอกสาร รวบรวมประเด็นการประเมิน โดยการวิจัยนี้อาศัยการวัดสมรรถนะการสอนของอาจารย์โดยอาศัยกรอบแนวคิดการวิจัยของ Gee (2018) จำแนกสมรรถนะของอาจารย์ผู้สอนแบ่งออกเป็น 10 ด้านประกอบไปด้วย (1) ด้านความรู้ของอาจารย์ในรายวิชาที่สอน (2) ด้านวัตถุประสงค์ของรายวิชา (3) ด้านการบรรยายและการขยายความของอาจารย์ผู้สอน (4) ด้านความตรงต่อเวลาของอาจารย์ผู้สอน (5) ด้านการบรรยายและความชัดเจนในการอธิบายของอาจารย์ (6) ด้านการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนของอาจารย์ (7) ด้านการมอบภาระงานของอาจารย์ผู้สอน (8) ด้านการวัดประเมินผลของอาจารย์ผู้สอน (9) ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของอาจารย์ผู้สอน และ (10) ด้านการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ผู้สอน

1.3 ประยุกต์ใช้และปรับข้อความคำถามของ Gee (2018) จำนวน 30 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ แปลเป็นภาษาไทยและตรวจสอบความถูกต้องของการแปลความเหมาะสมของคำถาม ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา และเสนอไปยังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

1.4 ทดลองใช้แบบประเมินสมรรถนะอาจารย์กับกลุ่มตัวอย่างการวิจัยจำนวน 30 คนเพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) ตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีความเที่ยงทั้งฉบับสูงมาก ($\alpha = .976$) ซึ่งสูงกว่า .75 ถือว่าใช้ได้ เหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามแนวคิดของ Kline (2015)

2. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF จำนวน 1 ฉบับ แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา

2.2) สังเคราะห์เอกสาร รวบรวมประเด็นการประเมิน โดยการวิจัยนี้อาศัยการวัดการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาโดยอาศัยกรอบแนวคิดการวิจัยของ Gee (2018)

2.3) ประยุกต์ใช้และปรับข้อความของ Gee (2018) จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ แปลเป็นภาษาไทยและตรวจสอบความถูกต้องของการแปลความเหมาะสมของคำถาม ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา และเสนอไปยังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

2.4 ทดลองใช้แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์กับกลุ่มตัวอย่างการวิจัยจำนวน 30 คนเพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) ตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีความเที่ยงทั้งฉบับสูงมาก ($\alpha=.924$) ซึ่งสูงกว่า .75 ถือว่าใช้ได้ เหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามแนวคิดของ Kline (2015)

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

1. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังกลุ่มตัวอย่างการวิจัยและระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ ใช้สถิติบรรยายพื้นฐานประกอบไปด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป Jamovi (The jamovi project, 2022) โดยระดับการรับรู้สมรรถนะการสอนของอาจารย์และความพึงพอใจที่มีต่อการสอนของอาจารย์อาศัยการแปลผลมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ (Ferguson, 1992)

4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยมาก

2. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการสอนของอาจารย์และความพึงพอใจที่มีต่อการสอนของอาจารย์ โดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลภูมิหลัง ผู้วิจัยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance แบบ one way) โดยผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติประกอบไปด้วย (2.1) การตรวจสอบความเป็นปกติของข้อมูล Shapiro-Wilk และ (2.2) ตรวจสอบความแปรปรวนระหว่างกลุ่มของตัวแปรการวิจัย โดยใช้สถิติทดสอบของ

Levene ในรายการสถิติทั้งหมดที่กล่าวมาผู้วิจัยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป Jamovi ในการประมวลผลการวิจัย (The jamovi project , 2022)

3. สถิติที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับการเรียนรู้ตามกรอบการรับรู้ของนักศึกษาที่ศึกษากับอาจารย์ผู้วิจัยอาศัยการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยอาศัยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และทำการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตรงเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ระหว่างผลการประเมินสมรรถนะการสอนของอาจารย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพจาก UK-PSF (X) กับความพึงพอใจที่มีต่อการสอนอาจารย์ (Y) โดยตัวแปรทำนายมีจำนวน 10 ตัวแปร การวิจัยนี้อาศัยรูปแบบการวิเคราะห์แบบคัดเลือกเข้าในสมการพยากรณ์ (Enter Method) โดยก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น โดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป Jamovi (The jamovi project , 2022) ประมวลผลสถิติดังนี้

3.1 ตรวจสอบความปกติของการแจกแจงข้อมูล ผู้วิจัยอาศัยสถิติทดสอบของ Shapiro-Wilk

3.2 ตรวจสอบการเกิดภาวะตัวแปรอิสระซ้ำซ้อนกัน (Multicollinearity) โดยตรวจสอบจากสถิติทดสอบ Variance Inflation Factor หรือ ค่า VIF

3.3 ตรวจสอบความเป็นเส้นตรงเป็นการตรวจสอบจากภาพกราฟ Q-Q plot

โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการระบุระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของสถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สันอาศัยเกณฑ์ของ Bartz and Sabolik (2001) ดังนี้

0.81 ถึง 1.00 หมายถึง สูงมาก

0.61 ถึง 0.80 หมายถึง สูง

0.41 ถึง 0.60 หมายถึง ปานกลาง

0.21 ถึง 0.40 หมายถึง ต่ำ

0.00 ถึง 0.20 หมายถึง ต่ำมาก

4. ข้อมูลการสัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์และคณบดี วิเคราะห์เชิงเนื้อหาเชิงคุณภาพ โดยทำการจัดกลุ่มคำตอบ และสังเคราะห์ประเด็นสำคัญจากมุมมองของผู้ให้ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบการรับรู้ของนักศึกษามีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF และ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ผลศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF

ผลการวิจัยตอนที่ 1 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยโดยมีสาระสำคัญประกอบไปด้วย (1) ข้อมูลพื้นฐาน เป็นผลการศึกษาข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัยประกอบไปด้วย เพศ สำนักวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปี รายวิชาที่ศึกษาและระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพโดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1. ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ตาราง 3 แสดงข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (n=190)

ตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1.1 ชาย	34	17.89
1.2 หญิง	152	80.00
1.3 อื่น ๆ	4	2.11
2. สำนักวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
2.1 สำนักวิชาการจัดการ	29	15.26
2.2 สำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ	7	3.68
2.3 สำนักวิชาเงินวิทยา	40	21.05

ตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
2.4 สำนักวิชานิติศาสตร์	2	1.05
2.5 สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์	10	5.26
2.6 สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	27	14.21
2.7 สำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	7	3.68
2.8 สำนักวิชาศิลปศาสตร์	62	32.63
2.9 สำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	6	3.16
3. ชั้นปีที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
3.1 ปี 1	35	18.42
3.2 ปี 2	52	27.37
3.3 ปี 3	84	44.21
3.4 ปี 4	13	6.84
3.5 อื่น ๆ	6	3.16
4. รายวิชาที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
4.1 1006256 Study of Poetry and Drama	13	6.84
4.2 1006273 English Reading and Writing 3	7	3.68
4.3 1006379 Innovation and Technology in Language Learning	27	14.21
4.4 1009101 French 1	3	1.58
4.5 1009102 French 2	4	2.11
4.6 1210210 Safety Management System in Aviation	29	15.26
4.7 1403315 Innovative Food Branding and Digital Media Marketing	6	3.16
4.8 1701407 Cell Culture in Cosmetic Science	7	3.68
4.9 1808101 Fundamental of Occupational Health and Safety	10	5.26

ตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
4.10 1808315 Safety Technology	17	8.95
4.11 1901223 Fundamental of Nursing 2	10	5.26
4.12 2401444 Tourism Industry of China	5	2.63
4.13 2403205 Innovation and Technology for Learning	23	12.11
4.14 2404112 Fundamental Chinese 2	22	11.58
4.15 2501404 Basic Pharmacology	7	3.68
5. ประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
5.1 วิทยาศาสตร์สุขภาพ	44	23.16
5.2 ภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์	133	70.00
5.3 วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	13	6.84

จากตารางแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 190 ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 80.00 กำลังศึกษาในสำนักวิชาศิลปศาสตร์ คิดเป็นจำนวนร้อยละ 32.63 รองลงมาคือนักวิชาจีนวิทยาคิดเป็นร้อยละ 21.05 และสำนักวิชาการจัดการร้อยละ 15.26 ตามลำดับ นอกจากนี้ส่วนใหญ่กำลังศึกษาในชั้นปี 3 คิดเป็นร้อยละ 44.21

เมื่อพิจารณาประเภทของสาขาวิชาสามารถจำแนกออกเป็น 3 สาขาวิชาคือวิทยาศาสตร์สุขภาพคิดเป็นร้อยละ 23.16 ภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 70.00 และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีคิดเป็นร้อยละ 6.84

1.2 ระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ตาราง 4 ระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (n=190)

รายการ	M	SD	ระดับ
ด้านความรู้ของอาจารย์ในรายวิชาที่สอน			
1. อาจารย์มีสมรรถนะตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาของรายวิชา	4.84	0.38	มากที่สุด
2. อาจารย์มีความสามารถในการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการอธิบาย	4.81	0.45	มากที่สุด

รายการ	M	SD	ระดับ
ประเด็นในเนื้อหาวิชา			
3. อาจารย์แบ่งปันประสบการณ์ส่วนตัวที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษา	4.82	0.46	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านความรู้ของอาจารย์ในรายวิชาที่สอน	4.82	0.43	มากที่สุด
ด้านวัตถุประสงค์ของรายวิชา			
4. อาจารย์บอกวัตถุประสงค์และรายละเอียดของรายวิชาอย่างชัดเจน	4.82	0.42	มากที่สุด
5. อาจารย์สอนครอบคลุมหัวข้อทั้งหมดในรายละเอียดของรายวิชา	4.85	0.38	มากที่สุด
6. อาจารย์เน้นย้ำในจุดประสงค์ของรายวิชาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก	4.82	0.40	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านวัตถุประสงค์ของรายวิชา	4.83	0.40	มากที่สุด
ด้านการบรรยายและการขยายความของอาจารย์ผู้สอน			
7. อาจารย์ให้โน้ตย่อคำบรรยายที่มีคุณภาพ สำหรับวิชาที่สอน	4.75	0.50	มากที่สุด
8. โน้ตย่อคำบรรยายที่อาจารย์ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการสอน	4.77	0.48	มากที่สุด
9. อาจารย์ เตรียมเอกสารรายวิชาที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับวิชา	4.83	0.40	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการบรรยายและการขยายความของอาจารย์ผู้สอน	4.78	0.46	มากที่สุด
ด้านความตรงต่อเวลาของอาจารย์ผู้สอน			
10. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา	4.79	0.51	มากที่สุด
11. อาจารย์ไม่ค่อยเปลี่ยนตารางสอน โดยจะสอนตามตารางเป็นส่วนใหญ่	4.74	0.56	มากที่สุด
12. อาจารย์ ตรงต่อเวลา ไม่เข้าสอนสายหรือปล่อยก่อนเวลา	4.82	0.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านความตรงต่อเวลาของอาจารย์ผู้สอน	4.78	0.52	มากที่สุด

รายการ	M	SD	ระดับ
ด้านการบรรยายและความชัดเจนในการอธิบายของอาจารย์			
13. อาจารย์ใช้เสียงอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน	4.85	0.38	มากที่สุด
14. การออกเสียงของอาจารย์ ชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.85	0.38	มากที่สุด
15. ทักษะการนำเสนอของอาจารย์ดีเยี่ยม และช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจดีขึ้น	4.81	0.46	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการบรรยายและความชัดเจนในการอธิบายของอาจารย์	4.84	0.40	มากที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนของอาจารย์			
16. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการซักถามและตอบคำถาม	4.84	0.41	มากที่สุด
17. อาจารย์ใช้กรณีศึกษาที่เน้นปัญหาเพื่อส่งเสริมการเข้าร่วมและมีส่วนร่วมของนักศึกษา	4.82	0.46	มากที่สุด
18. อาจารย์ใช้กิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสนใจ	4.74	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนของอาจารย์	4.80	0.47	มากที่สุด
ด้านการมอบภาระงานของอาจารย์ผู้สอน			
19. อาจารย์อธิบายงานที่มอบหมายในรายวิชาอย่างละเอียด	4.77	0.53	มากที่สุด
20. อาจารย์ให้งานที่มอบหมายที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.86	0.35	มากที่สุด
21. อาจารย์กำหนดมาตรฐานและกำหนดวันส่งงานอย่างชัดเจน ยุติธรรมและสมเหตุสมผล	4.86	0.37	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการมอบภาระงานของอาจารย์ผู้สอน	4.83	0.42	มากที่สุด
ด้านการวัดประเมินผลของอาจารย์ผู้สอน			
22. อาจารย์ให้คะแนนสอบนักศึกษาอย่างยุติธรรม	4.79	0.48	มากที่สุด
23. อาจารย์มีความสามารถในการออกข้อสอบที่จะทดสอบความรู้	4.79	0.49	มากที่สุด

รายการ	M	SD	ระดับ
ความสามารถของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม			
24. อาจารย์ออกข้อสอบที่ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญของรายวิชา	4.79	0.45	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการวัดประเมินผลของอาจารย์ผู้สอน	4.79	0.47	มากที่สุด
ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของอาจารย์ผู้สอน			
25 อาจารย์ปฏิบัติกับนักศึกษาแต่ละคนอย่างเสมอภาคไม่มีการแบ่งแยก	4.83	0.40	มากที่สุด
26. อาจารย์มีความเป็นกันเอง ทำให้นักศึกษาสามารถสร้างความสัมพันธ์และเชื่อมั่นในอาจารย์	4.85	0.39	มากที่สุด
27. อาจารย์ใช้เวลาเพิ่มเติมกับนักศึกษาเมื่อมีประเด็นปัญหาที่ต้องอธิบาย	4.85	0.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของอาจารย์ผู้สอน	4.84	0.39	มากที่สุด
ด้านการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ผู้สอน			
28. อาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษา	4.84	0.39	มากที่สุด
29. อาจารย์ให้ความใส่ใจในนักศึกษาแต่ละคน และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาลักษณะนิสัยและสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม	4.84	0.37	มากที่สุด
30. อาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับในเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักศึกษาในรายวิชา	4.84	0.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ผู้สอน	4.84	0.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.82	0.43	มากที่สุด

จากตารางแสดงให้เห็นว่าผลการประเมินระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.82$, $SD=0.43$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักศึกษามีการรับรู้สมรรถนะการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF ในด้านการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ผู้สอน คุณลักษณะเฉพาะบุคคลของอาจารย์ผู้สอนและด้านการบรรยายและความชัดเจนในการอธิบายของอาจารย์มากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก

ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF โดยการเปรียบเทียบกับประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจัดกลุ่มเป็น 3 กลุ่มคือ (1) วิทยาศาสตร์สุขภาพ (2) ภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ (3) วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance One Way : ANOVA) ผลเป็นดังนี้

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา

One-Way ANOVA (Welch's)				
Variable	F	df1	df2	p
1. Knowledge	7.15***	2	40.50	0.000
2. Objective	6.14***	2	51.90	0.00
3. Lecturer-note	8.71***	2	58.50	0.000
4. Punctuality	3.44*	2	40.80	0.040
5. Clarity of presentation	0.77	2	38.10	0.470
6. Activity	10.78***	2	75.30	0.000
7. Assignment	4.81*	2	53.50	0.010
8. Examination	11.23***	2	77.80	0.000
9. Interpersonal	1.32	2	38.50	0.280
10. Feedback	3.64*	2	52.10	0.030
Normality Test (Shapiro-Wilk) =0.566-0.702, p=0.0925-0.4575				
Homogeneity of Variances Test (Levene's) F = 2.39-18.55				

*p<.05, **p<.01 ***p<.001

จากตารางแสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษาด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวจากการศึกษาข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ พบว่าข้อมูลแจกแจงเป็นปกติ จากการใช้สถิติทดสอบของ Shapiro-Wilk นอกจากนี้ผลการตรวจสอบความแปรปรวนระหว่างตัวแปรด้วยสถิติทดสอบของ Levene พบว่ามีความแตกต่างภายในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

จากนั้นจากตารางพบว่าจากการทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษาพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มวิชาส่งผลต่อความสามารถในการรับรู้สมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF โดยมีค่าสถิติบรรยายพื้นฐานของตัวแปรแต่ละประเภทดังตารางด้านล่าง

ตาราง 6 แสดงค่าสถิติบรรยายพื้นฐานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา

Variable	TYPE	n	Mean	SD
Knowledge	HEAL-SCI	44	4.94	0.19
	SOC-LIB	133	4.76	0.47
	TECH	13	4.92	0.19
Objective	HEAL-SCI	44	4.92	0.25
	SOC-LIB	133	4.79	0.38
	TECH	13	4.95	0.13
Lecturer-note	HEAL-SCI	44	4.89	0.27
	SOC-LIB	133	4.73	0.45
	TECH	13	4.95	0.13
Punctuality	HEAL-SCI	44	4.89	0.28

Variable	TYPE	n	Mean	SD
	SOC-LIB	133	4.74	0.49
	TECH	13	4.85	0.22
	HEAL-SCI	44	4.86	0.30
Clarity of presentation	SOC-LIB	133	4.82	0.39
	TECH	13	4.90	0.21
	HEAL-SCI	44	4.86	0.27
Activity	SOC-LIB	133	4.76	0.46
	TECH	13	4.97	0.09
	HEAL-SCI	44	4.89	0.25
Assignment	SOC-LIB	133	4.80	0.40
	TECH	13	4.95	0.13
	HEAL-SCI	44	4.86	0.31
Examination	SOC-LIB	133	4.75	0.47
	TECH	13	4.97	0.09
	HEAL-SCI	44	4.88	0.28
Interpersonal	SOC-LIB	133	4.82	0.38
	TECH	13	4.92	0.20
	HEAL-SCI	44	4.86	0.32
Feedback	SOC-LIB	133	4.82	0.36
	TECH	13	4.95	0.13
	HEAL-SCI	44	4.86	0.32

หมายเหตุ HEAL-SCI หมายถึง วิทยาศาสตร์สุขภาพ, SOC-LIB หมายถึง ภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์และ TECH หมายถึง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

1.3 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF

ตาราง 7 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์(n=190)

รายการประเมิน	M	SD	แปลผล
1. ฉันพอใจในคุณภาพของอาจารย์เพราะอาจารย์รอบรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดของรายวิชา	4.82	0.40	มากที่สุด
2. ฉันพอใจเพราะเนื้อหาวิชาเกี่ยวข้องกับความสนใจของฉัน	4.65	0.69	มากที่สุด
3. ฉันพอใจ เพราะอาจารย์ให้วัสดุการสอนที่มีคุณภาพ	4.75	0.48	มากที่สุด
4. ฉันพอใจเพราะอาจารย์ตรงต่อเวลา	4.82	0.45	มากที่สุด
5. ฉันพอใจเพราะอาจารย์ให้การบรรยายด้วยน้ำเสียงที่ชัดเจน	4.86	0.35	มากที่สุด
6. ฉันพอใจเพราะงานที่เราทำในชั้นเรียนเป็นการเตรียมตัวที่ดีสำหรับการสอบของฉัน	4.78	0.47	มากที่สุด
7.ฉันพอใจเพราะงานที่อาจารย์มอบหมายให้ทำช่วยให้ฉันเรียนรู้เนื้อหาของรายวิชา	4.78	0.45	มากที่สุด
8. ฉันพอใจเพราะอาจารย์มีความยุติธรรมและไม่มีอคติในการให้คะแนนสอบ	4.83	0.39	มากที่สุด
9. ฉันพอใจเพราะอาจารย์มีความเป็นกันเอง เข้าถึงได้ง่ายและสนับสนุนฉัน	4.87	0.35	มากที่สุด
10. ฉันพอใจเพราะอาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับในช่วงเวลาที่เหมาะสม	4.86	0.37	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.80	0.44	มากที่สุด

จากตารางสรุปได้ว่าผลการประเมินระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.80$, $SD=0.44$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า รายการที่ 9 ฉันพอใจเพราะอาจารย์มีความเป็นกันเอง เข้าถึงได้ง่ายและสนับสนุนฉัน นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด รองลงมาได้แก่รายการที่ 5 ฉันพอใจเพราะอาจารย์ให้การบรรยายด้วยน้ำเสียงที่ชัดเจนและรายการที่ 10 ฉันพอใจเพราะอาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามลำดับ

ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF โดยการ

เปรียบเทียบกับประเภของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจัดกลุ่มเป็น 3 กลุ่มคือ (1) วิทยาศาสตร์สุขภาพ (2) วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ (3) วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance One Way : ANOVA) ผลเป็นดังนี้

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา

One-Way ANOVA (Welch's)				
Variable	F	df1	df2	p
Satisfaction	4.92*	2	43.9	0.012
Normality Test (Shapiro-Wilk) = 0.71, p=.011				
Homogeneity of Variances Test (Levene's) F=7.11, p<0.001				

*p<.05

จากตารางแสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษาด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว จากการศึกษาข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ พบว่าข้อมูลแจกแจงเป็นปกติจากการใช้สถิติทดสอบของ Shapiro-Wilk นอกจากนี้ผลการตรวจสอบความแปรปรวนระหว่างตัวแปรด้วยสถิติทดสอบของ Levene พบว่ามีความแตกต่างภายในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากนั้นจากตารางพบว่าจากการทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษาพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มวิชาส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF โดยมีค่าสถิติบรรยายพื้นฐานของตัวแปรแต่ละประเภทดังตารางด้านล่าง

ตาราง 9 แสดงค่าสถิติบรรยายพื้นฐานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของ UK-PSF กับตัวแปรประเภทของสาขาวิชาที่กำลังศึกษา

Variable	TYPE	n	M	SD
Satisfaction	HEAL-SCI	44	4.89	0.24
	SOC-LIB	133	4.76	0.38
	TECH	13	4.92	0.16

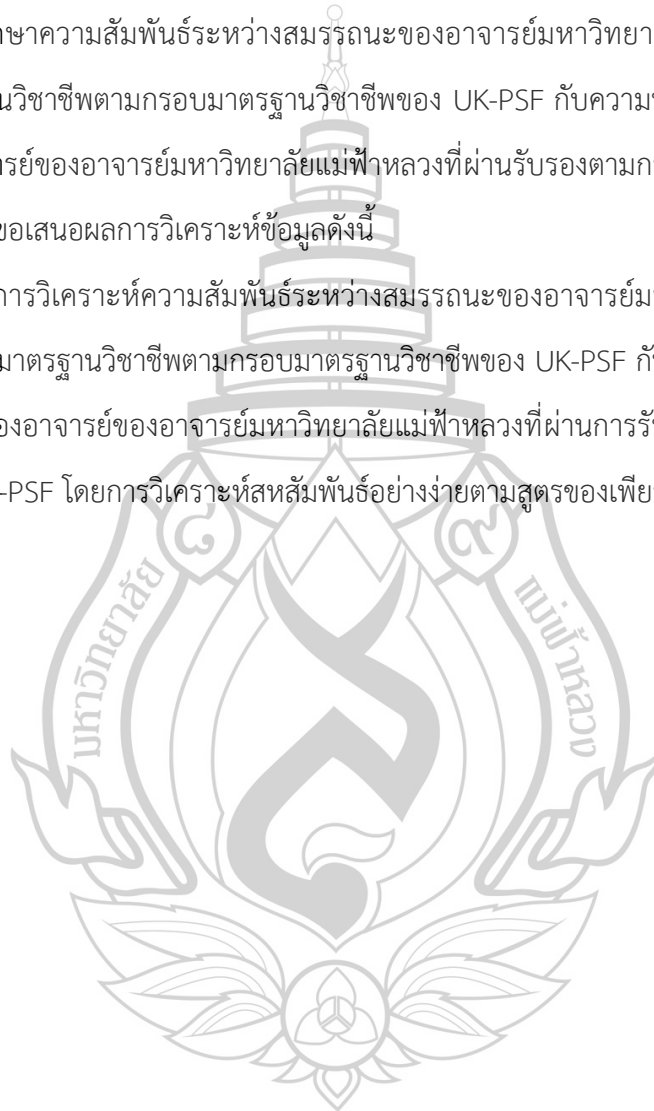
หมายเหตุ HEAL-SCI หมายถึง วิทยาศาสตร์สุขภาพ, SOC-LIB หมายถึง ภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์และ TECH หมายถึง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามสูตรของเพียร์สัน ผลเป็นดังตาราง

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามสูตรของเพียร์สัน

	KN	OBJ	NOTE	PUN	CLAR	ACT	ASSI	EXAM	INT	FEED	SAT
KN											
OBJ	0.81***										
NOTE	0.80***	0.74***									
PUN	0.75***	0.73***	0.70***								
CLAR	0.66***	0.71***	0.74***	0.63***							
ACT	0.78***	0.79***	0.82***	0.79***	0.68***						
ASSI	0.78***	0.78***	0.82***	0.79***	0.72***	0.81***					
EXAM	0.78***	0.75***	0.77***	0.63***	0.72***	0.68***	0.80***				
INT	0.73***	0.78***	0.77***	0.68***	0.72***	0.79***	0.76***	0.73***			
FEED	0.73***	0.82***	0.78***	0.70***	0.80***	0.77***	0.81***	0.81***	0.86***		
SAT	0.78***	0.79***	0.77***	0.69***	0.75***	0.73***	0.77***	0.80***	0.79***	0.85***	

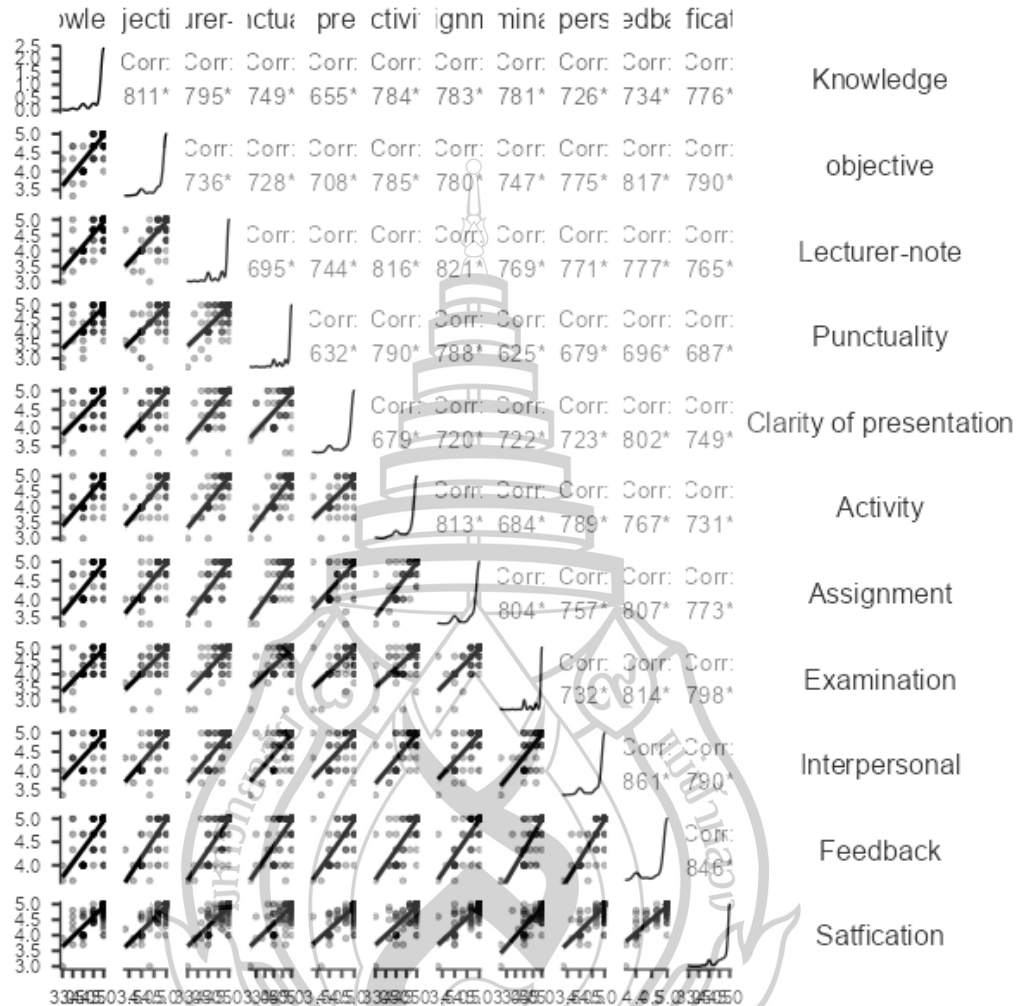
หมายเหตุ 1) KN= Knowledge, OBJ=Objective, NOTE= Lecturer-note, PUN=Punctuality, CLAR=Clarity of presentation, ACT=Activity, ASSI=Assignment, EXAM=Examination, INT= Interpersonal, FEED= Feedback, SAT=Satisfaction

2) *** $p < .001$

จากตารางแสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF กับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามสูตรของเพียร์สันมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r_{xy} .63-.86$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการให้ข้อมูลป้อนกลับสูงสุด ($r_{xy}=.85$) ในทางตรงกันข้ามนักศึกษามีความพึงพอใจที่สัมพันธ์กับการตรงต่อเวลาของอาจารย์ต่ำที่สุด ($r_{xy}=.69$) ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังรูปที่ 2

Plot

รูป 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตรงของสมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF โดยใช้สมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF เป็นตัวแปรพยากรณ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเป็นดังนี้

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตรงของสมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF

Model	R	R ²	Adjusted R ²	F	df1	df2	p
Enter	0.888	0.788	0.776	66.5***	10	179	< .001
Method							
Normality Test (Shapiro-Wilk)				W=7.723, p=.101			
Collinearity Statistics				VIF=3.21-7.03			

***p<.001

จากตารางแสดงให้เห็นว่าสมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF ที่ใช้สมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF เป็นตัวแปรพยากรณ์ เป็นสมการพยากรณ์ที่มีผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในประเด็นที่ 1 การแจกแจงของข้อมูลเป็นปกติดังจะเห็นได้จากการใช้สถิติทดสอบ Shapiro-Wilk ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติหมายถึงข้อมูลการวิจัยนี้มีการแจกแจงเป็นปกติ ประเด็นที่ 2 การตรวจสอบการเกิดภาวะตัวแปรอิสระซ้ำซ้อนกัน (Multicollinearity) โดยตรวจสอบจากสถิติทดสอบ Variance Inflation Factor หรือ ค่า VIF พบว่ามีค่าระหว่าง 3.21 ถึง 7.03 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 10 ถือว่าสมการพยากรณ์นี้ไม่เกิดภาวะตัวแปรอิสระซ้ำซ้อนกันรายละเอียดปรากฏดังภาคผนวก นอกจากนี้การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงพบว่าการตรวจสอบภาพ Q-Q Plot ข้อมูลการวิจัยนี้กระจายในลักษณะของเส้นตรง โดยภาพ Q-Q Plot ปรากฏดังภาคผนวก

ดังนั้นเมื่อตรวจสอบคุณสมบัติสมการพยากรณ์ของการวิจัยนี้พบว่า เป็นสมการพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการทำนายสูง จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ R^2 มีค่ามากกว่า .50 คือ .776 หมายถึงมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์สูงถึงร้อยละ 77.60 ของเหตุการณ์ทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จากการใช้สถิติทดสอบ F ผู้วิจัยขอเสนอสมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF ดังตาราง

ตาราง 12 สมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF

Predictor	b	β	SE	t	p
Intercept	0.361		0.019	1.9004**	0.006
Knowledge	0.138	0.166	0.063	2.1863*	0.030
Objective	0.105	0.105	0.074	1.4181*	0.016
Lecturer-note	0.148	0.157	0.065	1.7365*	0.046
Punctuality	0.138	0.148	0.052	1.7433*	0.046
Clarity of presentation	0.189	0.192	0.060	1.4948*	0.014
Activity	0.152	0.161	0.067	1.7824*	0.044
Assignment	0.102	0.103	0.079	1.0313*	0.010
Examination	0.129	0.159	0.060	2.1566*	0.032
Interpersonal	0.116	0.116	0.075	1.5456*	0.012
Feedback	0.311	0.307	0.092	3.3629***	0.000

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$, b หมายถึง ค่าน้ำหนักที่เป็นค่าคะแนนดิบ, β ค่าน้ำหนักมาตรฐาน

จากตารางแสดงให้เห็นว่าสมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF ที่ใช้ผลการประเมินสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF เป็นตัวแปรพยากรณ์พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.103 ถึง 0.307 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01 และ .001 โดยสมการพยากรณ์นี้มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์สูงถึงร้อยละ 77.60 ของเหตุการณ์ทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .001 แจกแจงเป็นสมการในรูปคะแนนดิบ SAT (Y_{RAW}) และคะแนนมาตรฐาน SAT (Y_{STD}) ดังนี้

$$SAT (Y_{RAW}) = .361 + X_{KN}(.138) + X_{OBJ}(.105) + X_{NOTE}(.148) + X_{PUN}(.138) + X_{CLAR}(.189) + X_{ACT}(.152) + X_{ASSI}(.102) + X_{EXAM}(.129) + X_{INT}(.116) + X_{FEED}(.311)$$

$$SAT (Y_{STD}) = .361 + X_{KN}(.166) + X_{OBJ}(.105) + X_{NOTE}(.157) + X_{PUN}(.148) + X_{CLAR}(.192) + X_{ACT}(.161) + X_{ASSI}(.103) + X_{EXAM}(.159) + X_{INT}(.116) + X_{FEED}(.307)$$

หมายเหตุ ค่า .361 คือค่าคงที่ การพยากรณ์คะแนนดำเนินการโดยนำคะแนนการประเมินสมรรถนะที่นักศึกษาประเมินในปัจจุบันคูณด้วยค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่คำนวณได้ตั้งสมการแล้วนำไปหาผลรวมทั้งหมด คะแนนที่รวมได้จะเป็นคะแนนที่พยากรณ์คะแนนความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ผ่านการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของ UK-PSF

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประเด็นสรุปการสัมภาษณ์อาจารย์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกกับอาจารย์ พบประเด็นร่วมที่น่าสนใจหลายประการ โดยข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่าการเข้ารับการรับรอง PSF ส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากแรงจูงใจส่วนบุคคล แต่มีลักษณะของการถูกผลักดันจากนโยบายและคำสั่งในระดับมหาวิทยาลัย จากการสัมภาษณ์พบว่าอาจารย์จำนวนมากเข้าร่วมเนื่องจากเป็นข้อกำหนดหรือการมอบหมาย

*“ผมโดน assign จากคณบดีท่านก่อน ... มันเหมือน force นิดนึงให้เราลอง
ขอดูซิว่ามันจะเป็นยังไง” หรือ “ครูสภามาคู่มือสอนที่อยู่ในหลักสูตรว่าต้องมี
PSF ทำให้ตัวหลักสูตรเหมือนอยู่ในเกณฑ์บังคับ”*

อาจารย์คนที่ 6

ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า PSF ถูกมองว่าเป็น “ภารกิจ” มากกว่าความสมัครใจ

ในด้านผลลัพธ์ต่อการสอน ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ชี้ให้เห็นถึงความเห็นที่หลากหลาย บางท่านมองว่า PSF ไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการสอนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา หากไม่มีการติดตามหรือการประเมินที่ต่อเนื่อง

*“PSF นั้น ไม่ได้ส่งผลต่อเด็ก เพราะอะไรที่จะส่งผลต่อเด็กนั้นจะขึ้นอยู่กับ
ความรับผิดชอบของอาจารย์มากกว่า” อีกท่านย้ำว่า “ไม่ค่อยมีอะไรที่
แตกต่าง เป็นเหมือนแค่ certificate หนึ่งเฉยๆ”*

อาจารย์คนที่ 1 และ 2

ขณะเดียวกัน มีอาจารย์บางส่วนมองในเชิงบวก โดยชี้ว่า PSF เป็นโอกาสให้ผู้สอนได้สะท้อน
และทบทวนการสอนของตนเอง ดังที่กล่าวว่า

*“มันเป็นสิ่งที่ทำให้เรารู้ว่าเราอ่อนตรงไหน ... PSF ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่
สะท้อนให้กับอาจารย์ในแต่ละเทอม”*

อาจารย์คนที่ 4

เมื่อพิจารณาร่วมกัน ข้อมูลดังกล่าวบ่งชี้ว่า ผลกระทบของ PSF ต่อการพัฒนาการสอน
ขึ้นอยู่กับเจตคติและการตีความของผู้สอนแต่ละคนเป็นสำคัญ

ประเด็นเกี่ยวกับอุปสรรคก็เป็นสิ่งที่ปรากฏชัดเจน โดยเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ชี้ให้เห็นถึง
ภาระงานเอกสารและระยะเวลาดำเนินการที่ยาวนานเกินไป

*“มันเหมือนกับไฟไหม้ฟาง ... เด็ดๆจะได้ประโยชน์จากการประเมิน แต่ก็แค่
ช่วงนั้น” และ “เป็นปีครับ ... กว่าผล MFU จะผ่าน ... ยาวนานมาก”*

อาจารย์คนที่ 5

นอกจากนี้ยังพบปัญหาในด้านทักษะภาษาและการเขียน โดยเฉพาะในกรณีการยื่นขอรับรอง
UK-PSF ดังที่อาจารย์รายหนึ่งสะท้อนว่า

*“ปัญหาที่เจอก็คือจะไม่ค่อยถนัดภาษาอังกฤษกันเท่าไรเลยจะเขียนเป็น
ภาษาที่ถนัดแล้วเอาไปเข้าโปรแกรมให้เป็นภาษาอังกฤษ”*

อาจารย์คนที่ 3

เมื่อพิจารณาร่วมกันพบว่า อุปสรรคเหล่านี้ส่งผลให้กระบวนการขอรับรองกลายเป็นภาระ
มากกว่าการเป็นกลไกพัฒนาวิชาชีพ

นอกจากนั้น ยังมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการประเมิน ทั้งในส่วนของ การประเมินโดย นักศึกษา และการประเมินจากกรรมการ โดยผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าการประเมินจากนักศึกษาอาจไม่ สะท้อนคุณภาพการสอนได้อย่างแท้จริง เนื่องจากมีปัจจัยเรื่องความเข้มงวดของอาจารย์และทัศนคติ ของนักศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง

“อาจารย์ที่ดู... ได้การประเมินจากเด็กๆ น้อย ... อาจารย์ที่ใจดีได้ประเมินสูง”

อาจารย์คนที่ 1

ขณะที่การประเมินจากกรรมการเองก็ถูกตั้งข้อสงสัยกันว่าไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ PSF เพราะผู้ประเมินบางรายไม่มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งกับระบบการสอนจริง

“กรรมการที่เราประเมินไม่ familiar กับส่วนนี้ กลายเป็นว่าเราจะต้องเป็นคน มา declare ทุกประเด็น”

อาจารย์คนที่ 7

ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนว่าระบบการประเมินยังมีข้อจำกัดที่ทำให้ PSF ไม่สามารถบรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการสอนได้อย่างแท้จริง

ในด้านข้อเสนอแนะ ผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่านได้เสนอแนวทางที่สถาบันควรนำไปปรับใช้เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพของ PSF โดยเน้นความสำคัญของการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย เช่น การจัดตั้งทีม ที่ปรึกษาเพื่อคอยให้คำแนะนำ การฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และการเชื่อมโยง PSF เข้ากับตัวชี้วัด (KPI) ขององค์กรอย่างเหมาะสม

“อยากให้ทางมหาวิทยาลัยมีทีมที่ให้คำปรึกษาได้ เพราะในตอนนี้เราต้องหาคนที่ จะให้คำปรึกษากับเราด้วยตัวเอง”

อาจารย์คนที่ 8

“ถ้ามหาวิทยาลัยอยากจะทำให้มันมีประสิทธิภาพขึ้นมาจริง ๆ ควรจะต้องเอา กลับเข้าไปอยู่ใน KPI ของตัวเอง”

อาจารย์คนที่ 9

เสียงเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยเชิงโครงสร้างและการสนับสนุนจากส่วนกลางเป็นองค์ประกอบ สำคัญที่จะทำให้ PSF มีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์ได้อย่างแท้จริง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า แม้ PSF จะมีศักยภาพในการเป็นเครื่องมือเพื่อการสะท้อนคิดและการพัฒนาตนเองของอาจารย์ แต่ในการปฏิบัติจริงกลับถูกจำกัดด้วยแรงกดดันจากนโยบายภายนอก ภาระด้านเอกสาร ระยะเวลาดำเนินการที่ยาวนาน กลไกการประเมินที่ยังไม่เข้มแข็ง และการขาดการสนับสนุนอย่างเป็นระบบจากสถาบัน เสียงของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนว่า หาก PSF ถูกทำให้เป็นเพียง “ใบรับรอง” ก็มีความเสี่ยงที่จะกลายเป็นสัญลักษณ์เชิงรูปแบบมากกว่าจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพ อย่างไรก็ตาม หากมีการติดตามผล การให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ และโครงสร้างการสนับสนุนที่เหมาะสมในระดับมหาวิทยาลัย PSF อาจพัฒนาไปสู่การเป็นกรอบแนวปฏิบัติที่ทรงพลังและมีผลลัพธ์ต่อการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาได้อย่างแท้จริง

ประเด็นสรุปการสัมภาษณ์คณบดี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักพบว่า PSF มีบทบาทและผลกระทบที่หลากหลายต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

PSF ในฐานะนโยบายและตัวชี้วัดองค์กร

การมอง PSF ในแต่ละสำนักมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างชัดเจน คณบดีท่านหนึ่งมองว่า PSF เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัด (KPI) ที่เชื่อมโยงกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพการสอนของอาจารย์ ซึ่งกลายเป็นแรงจูงใจสำคัญในการเข้าร่วมโครงการในทางตรงกันข้าม คณบดีอีกท่านหนึ่งเห็นว่า PSF มีความหมายเป็นสัญลักษณ์แห่งความภาคภูมิใจมากกว่าเครื่องมือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมอยู่แล้ว ส่วนคณบดีของอีกสำนักวิชาเน้นที่การปฏิบัติตามนโยบายของครุสภาที่กำหนดเป้าหมาย 100% แม้ว่าในมุมมองส่วนบุคคลจะเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีการครอบคลุมทุกคน

“เราก็รับนโยบายมาจากมหาลัยแล้วก็นำมาเป็น KPI ของสำนัก... เป็นตัวบอกคุณภาพการสอนของอาจารย์ด้วย ดังนั้นมันก็ทำให้อาจารย์เขาทำด้วยนะคะ”

คณบดีคนที่ 1

“การได้รับการรับรองมันก็เป็นความภาคภูมิใจนะคะ น่าจะเท่านั้นไหม? คิดว่าเท่านั้นล่ะ เพราะเขาทำอยู่แล้ว”

คณบดีคนที่ 2

“ไม่ได้คิดว่าจะต้องได้ทุกคน แต่ว่าถ้าเป็นนโยบายมานันก็ต้องทำให้ได้ 100%”

คณบดีคนที่ 3

ผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบของ PSF ต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา ข้อมูลจากสำนักสะท้อนความเห็นที่ค่อนข้างสอดคล้องกันว่า ผลกระทบดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจน แม้จะช่วยสร้างระบบประกันคุณภาพการสอนในระดับหนึ่ง คณบดีบางสำนักวิชาสะท้อนว่าผลการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ยังไม่แสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงที่เป็นรูปธรรม ในขณะที่บางสำนักวิชาระบุว่า PSF อาจช่วยให้ผู้สอนบางกลุ่มที่ไม่เคยมีกรอบการสอนที่ชัดเจนได้รับการพัฒนา แต่ผลกระทบจริงต่อการพัฒนาผู้เรียนยังมีสัดส่วนที่จำกัด อย่างไรก็ตาม คณบดีท่านหนึ่งมองในแง่บวกว่า PSF ช่วย "ยืนยัน" คุณภาพการสอนที่มีอยู่แล้ว โดยเฉพาะในด้านองค์ความรู้และการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ

“ยังไม่เห็นชัดเจนคะ... ผลการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 คะแนงก็ไม่ได้สูง”

คณบดีคนที่ 1

“ถ้าจะบอกว่าไม่ช่วยเลยก็คงไม่ใช่ อาจจะมีส่วนบ้างแต่สัดส่วนคงน้อย”

คณบดีคนที่ 2

“เป็นการคอนเฟิร์ม... ในองค์ประกอบของ PSF มันจะมีเรื่ององค์ความรู้... เขาได้รับการรับรองแล้วเขาเอาไปใช้จริง ๆ”

คณบดีคนที่ 3

อุปสรรคและความท้าทายในการดำเนินการ

ปัญหาที่พบร่วมกันในทุกสำนัก คือ ภาระด้านเอกสารและความซับซ้อนของกระบวนการ โดยเฉพาะระบบ MFU-PSF ที่ใช้เวลาดำเนินการนานและไม่เอื้ออำนวยต่อผู้สมัคร สำนักวิชาหนึ่งเน้นย้ำความต้องการให้กระบวนการมีความเป็นมิตรมากขึ้นและใช้เวลาสั้นลง เพื่อลดความกังวลของอาจารย์ ขณะที่อีกสำนักวิชาหนึ่งเสนอแนวคิดให้มอง PSF เป็นกรอบแนวทางเพื่อการพัฒนา (improvement) มากกว่าการมุ่งเน้นที่การได้รับใบรับรอง

“ใบเซอร์น่าจะเป็นของแถม แต่สิ่งที่อาจารย์ได้จริง ๆ คือ improvement จาก การผ่าน process ของเรา”

คณบดีคนที่ 1

“อันนี้เป็นเอกสารนะคะ พยายามให้ไม่ complicated มาก friendly แล้วก็ใช้เวลาสั้นลง... ไม่งั้นทุกคนขยาดมากค่ะ”

คนบดีคนที่ 2

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์

ข้อมูลสะท้อนความเห็นตรงกันว่าการพัฒนาอาจารย์ต้องมองเห็นกว่าขอบเขตของ PSF โดยควรกำหนดสมรรถนะ (competency) ที่ชัดเจนของอาจารย์แม่ฟ้าหลวงและแต่ละสำนักวิชา คนบดีเสนอให้มีการกำหนดสมรรถนะที่เป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยและปรับใช้ตามบริบทของแต่ละสำนักวิชา คนบดีสำนักหนึ่งเสนอการพัฒนาแบบกระบวนการก่อน-ระหว่าง-หลังของการสอน รวมถึงการให้ความสำคัญกับการประเมินผล และมีคนบดีเสนอการพัฒนากระบวนการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์และการสังเกตการสอนจริง ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพการสอน

“Competency ของอาจารย์แม่ฟ้าหลวงคือต้องเป็นยังไง แล้วแยกออกไปตามแต่ละสำนักวิชา”

คนบดีคนที่ 1

“pre, on, post ... assessment สำคัญ”

คนบดีคนที่ 3

“ถ้าการเข้าไปสังเกตการสอนสามารถทำได้นะคะ ก็จะเป็นสิ่งที่ดีมาก”

คนบดีคนที่ 2

ข้อเสนอแนะสู่การนำไปพิจารณาและกำหนดแนวนโยบาย

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ สามารถสกัดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญได้หลายประการ ประการแรก ต้องมีความชัดเจนในการเชื่อมโยง PSF กับ KPI และระบบประเมินผล เพื่อสร้างแรงจูงใจที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ ประการที่สอง ควรลดความซับซ้อนของเอกสารและกระบวนการ โดยเฉพาะระบบ MFU-PSF เพื่อให้เกิดความเป็นมิตรและประสิทธิภาพมากขึ้น ประการที่สาม ควรปรับมุมมองให้เห็น PSF เป็นกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ (Professional improvement) มากกว่าการมุ่งเน้นที่การรวบรวมใบรับรอง และสุดท้าย ควรกำหนดสมรรถนะร่วมของอาจารย์ MFU เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สะท้อนมุมมองร่วมกันว่า PSF มีบทบาทเป็น "เครื่องมือ" มากกว่า "เป้าหมาย" สุดท้าย และยังคงต้องมีการปรับปรุงกระบวนการให้มีความชัดเจน ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับ

สมรรถนะที่มหาวิทยาลัยต้องการพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในระยะยาว

“ความชัดเจนในการผูก PSF กับ KPI และระบบประเมินผล เพื่อสร้างแรงจูงใจที่ยั่งยืน”

คนบดีคนที่ 1

“ควร ลดความซับซ้อนของเอกสารและกระบวนการ โดยเฉพาะ MFU-PSF”

คนบดีคนที่ 2

“ควรมอง PSF เป็น กระบวนการพัฒนาวิชาชีพ (professional improvement) ไม่ใช่เพียงการสะสมใบรับรอง”

คนบดีคนที่ 2

“ควรกำหนด competency ร่วมของอาจารย์ MFU เพื่อสอดคล้องกับเป้าหมายการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21”

คนบดีคนที่ 3

จากการรวบรวมข้อมูลผลตอบรับของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในหลากหลายรายวิชา พบว่ามีทั้งข้อชื่นชมและข้อเสนอแนะที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการและลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษาในปัจจุบัน นักศึกษาแสดงความชื่นชมอาจารย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเชิงลึกและสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างครอบคลุม ซึ่งนักศึกษาประทับใจในความสามารถตอบคำถามได้อย่างครบถ้วนและให้ความรู้ที่รอบด้าน ในลักษณะเดียวกัน อาจารย์ได้รับการยกย่องในด้านวิธีการสอนที่เปิดกว้าง ไม่เป็นการตัดสินหรือบังคับความคิดของนักศึกษา และสามารถนำเสนอมุมมองที่หลากหลายพร้อมกับเน้นการปฏิบัติจริงที่ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุกและเข้าใจง่าย

อย่างไรก็ตาม นักศึกษาก็ได้เสนอข้อเสนอนี้เพื่อการพัฒนาการสอนของอาจารย์บางท่านด้วย บางรายวิชานักศึกษาเห็นว่าแม้อาจารย์จะตั้งใจและเตรียมตัวดี แต่การนำเสนอเนื้อหายังขาดการจัดลำดับที่ชัดเจน และมีการอ้างอิงประสบการณ์ส่วนตัวมากเกินไปจนทำให้เนื้อหาหลักสูญหาย นอกจากนี้ นักศึกษาชื่นชอบกิจกรรม discussion ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม แต่รู้สึกว่าภาระงานก่อนเรียนมีมากเกินไป โดยเฉพาะการทำโน้ตจากวิดีโอหลายคลิปที่ทำให้นักศึกษาเหนื่อยล้าก่อนจะเข้าเรียน ในด้านการประเมินผลและการให้ข้อมูลป้อนกลับ นักศึกษาสะท้อนความกังวลเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของเกณฑ์การประเมิน โดยเฉพาะในบางรายวิชาที่นักศึกษารู้สึกว่าขาดแรงบันดาลใจในการสอนและไม่มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหลัก

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษา พบว่านักศึกษาในปัจจุบันมีรูปแบบการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฟังและการดูภาพหรือตัวอย่างจริงมากกว่าการอ่าน ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการที่นักศึกษาชื่นชอบวิธีการสอนของอาจารย์ที่สามารถเล่าเรื่องให้เข้าใจง่าย และการสอนที่เน้นกิจกรรมในชั้นเรียนที่ทำให้เนื้อหาเข้าใจง่ายและสร้างความรู้สึก "อุ่นใจ" แก่นักศึกษา นักศึกษามีมุมมองที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ดี ซึ่งควรเป็นผู้ที่เปิดกว้างต่อความเห็นของนักศึกษา ไม่ตัดสินหรือบังคับความคิด และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการกับชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม นักศึกษาต้องการอาจารย์ที่ไม่เพียงแต่ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ยังรับฟังและให้ความสำคัญกับมุมมองของนักศึกษาด้วย

โดยภาพรวมแล้ว ข้อมูลจากนักศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ การเชื่อมโยงกับชีวิตจริง และวิธีการที่เอื้อต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านการฟังและการมองเห็น ขณะเดียวกันก็ต้องการความชัดเจนในเกณฑ์การประเมินและการจัดระเบียบเนื้อหาที่เป็นระบบ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

“อาจารย์ตอบได้หมดเลยคะ หนูถามอะไรอาจารย์ก็มีคำตอบที่ครบถ้วน”

นักศึกษาคนที่ 7

“อาจารย์เขา open mind มากค่ะ ให้ความเห็นแบบไม่บังคับเรา แต่ยังทำให้รู้สึก
ว่าอาจารย์รู้มากกว่าเรา”

นักศึกษาคนที่ 10

“อาจารย์สอนดีนะค่ะ แต่บางทีโยงเข้าตัวเองเยอะไปหน่อย ฟังแล้วหลุดจาก
เนื้อหาที่เราต้องเรียน”

นักศึกษาคนที่ 3

“หนูไม่ค่อยอ่านหนังสือค่ะ แต่พออาจารย์เล่าเหมือนเล่านิทาน หนูก็เข้าใจได้”

นักศึกษาคนที่ 5

“ยังไม่ทันเข้าเรียนก็เหนื่อยแล้วค่ะ ทำการบ้านจนหมดแรง”

นักศึกษาคนที่ 15

“เวลาแปล หนูไม่รู้ว่าจะอาจารย์จะให้คะแนนยังไง ไม่มีเกณฑ์ชัดเจนเลยคะ”

นักศึกษาคนที่ 21

“คลาสนี้หนูรู้สึกอินใจคะ ไม่ต้องเครียดเหมือนบางวิชา เพราะอาจารย์สอนเป็นกิจกรรมที่เราเข้าใจได้เลย”

นักศึกษาคนที่ 1

“ถ้าให้อ่านเยอะๆ หนูจะไม่ค่อยรอดคะ แต่ถ้าเป็นรูปหรืออธิบายให้ฟัง หนูเข้าใจง่ายกว่า”

นักศึกษาคนที่ 20

“อาจารย์ที่ดีสำหรับหนูคือคนที่รับฟังเราด้วย ไม่ใช่สอนอย่างเดียว”

นักศึกษาคนที่ 2

แนวคิดและข้อเสนอแนะเหล่านี้คือตัวอย่างที่สะท้อนถึงความต้องการ ความพึงพอใจ และวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษาส่วนหนึ่งในยุคปัจจุบัน

บทที่ 5 การอภิปรายผล

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ (UK-PSF) และ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะดังกล่าวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ (ในที่นี้วัดโดยความพึงพอใจของนักศึกษา) ตามการรับรู้ของนักศึกษา ผลสรุปสำคัญมีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 190 คน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 80.00 กระจายตัวอยู่ในสำนักวิชาต่าง ๆ โดยมากที่สุดคือกลุ่มภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ร้อยละ 70.00 รองลงมาคือวิทยาศาสตร์สุขภาพร้อยละ 23.16 และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีร้อยละ 6.84
2. ระดับการรับรู้ของนักศึกษาต่อสมรรถนะของอาจารย์ในภาพรวมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยมีதிய่อยหลายด้านมีค่าเฉลี่ยสูง เช่น ด้านความรู้ของอาจารย์ $M \approx 4.82$ เป็นต้น ซึ่งสะท้อนว่าภาพรวมการรับรู้ต่อสมรรถนะเป็นบวกมาก
3. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาโดยรวมต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($M = 4.80$, $SD = 0.44$) โดยรายการที่มีคะแนนความพึงพอใจสูงสุดได้แก่ อาจารย์ที่เป็นกันเอง เข้าถึงได้ และสนับสนุนนักศึกษา และการให้ข้อมูลป้อนกลับที่เหมาะสมตามเวลา
4. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรสมรรถนะรายด้านกับความพึงพอใจพบว่ามีความสัมพันธ์เป็นระดับปานกลางถึงสูงและมีนัยสำคัญ (r อยู่ในช่วง .69 ถึง .85; $p < .001$) โดยมีมิติที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับความพึงพอใจคือการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback; $r \approx .85$) ส่วนมิติที่ความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำที่สุด แต่ยังคงอยู่ในระดับสูง คือความตรงต่อเวลา (Punctuality; $r \approx .69$)
5. แบบจำลองการถดถอยเชิงเส้นตรงรวม (Enter Method) ซึ่งใช้ตัวแปรสมรรถนะอาจารย์ย่อย 10 ด้านเป็นตัวพยากรณ์ พบว่าสมการมีความสามารถในการพยากรณ์ค่อนข้างสูง ($R = 0.888$, $R^2 = 0.788$, Adjusted $R^2 = 0.776$; $F = 66.5$, $p < .001$) และการทดสอบสมมติฐานเบื้องต้น (normality และ collinearity) ถูกตรวจสอบ (Shapiro-Wilk $p = .101$; VIF อยู่ในช่วง 3.21–7.03) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวแปรสมรรถนะรวมกันพยากรณ์ความพึงพอใจได้อย่างมีนัยสำคัญ แต่มีสัญญาณของความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (multicollinearity) ที่ควรพิจารณาในการตีความ

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดด้านการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ (UK-PSF) และงานวิจัยที่ชี้ว่า “สมรรถนะของอาจารย์” มีบทบาทสำคัญต่อทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษา (เช่น Advance HE; Biggs & Tang ที่กล่าวถึงในบทบทวนวรรณกรรมของรายงาน) การที่นักศึกษาประเมินมิติของสมรรถนะในระดับสูงสะท้อนได้ว่า การนำกรอบมาตรฐานมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีความสำเร็จในระดับหนึ่ง และทำให้การสอนมีคุณภาพที่นักศึกษารับรู้ได้ (เช่น ด้านความรู้เนื้อหา การสื่อสารวัตถุประสงค์ และการให้ข้อมูลป้อนกลับ) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดว่าองค์ความรู้ (Knowledge) และการปฏิบัติ (Areas of Activity) ภายใต้ PSF เป็นปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้ที่จับต้องได้ การที่มิติการให้ข้อมูลป้อนกลับมีความสัมพันธ์สูงสุดกับความพึงพอใจของนักศึกษานั้นมีความหมายเชิงปฏิบัติอย่างชัดเจน ข้อมูลป้อนกลับที่มีคุณภาพและทันเวลาไม่เพียงแต่ช่วยให้นักศึกษาทราบจุดแข็ง/จุดต้องปรับปรุง แต่ยังสร้างความรู้สึกว่าอาจารย์สนใจและติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน (ซึ่งเชื่อมโยงกับมิติ Professional Values ของ UK-PSF) ดังนั้นการฝึกทักษะการให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงสร้างสรรค์จึงควรเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาวิชาชีพ

แบบจำลองการถดถอยที่มี R^2 สูง (≈ 0.79) แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะรวมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจได้ในระดับสูง แต่จำนวนตัวแปรย่อยหลายตัวมีความสัมพันธ์ระหว่างกันค่อนข้างมาก (ค่า VIF บางตัวยังสูงไปถึง >5) ซึ่งบ่งชี้ว่ามีสมรรถนะบางด้านอาจมีความซ้อนทับเชิงแนวคิด/การวัด (construct overlap) หรือการออกแบบแบบวัดที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน (เช่น activity, assignment, examination) จึงควรตีความผลอย่างระมัดระวังและพิจารณาวิธีวิเคราะห์ที่ลดปัญหา multicollinearity เช่น การใช้ปัจจัยวิเคราะห์ (factor analysis) เพื่อลดมิติ หรือการใช้ regression แบบขั้นตอน/regularization ในงานวิจัยถัดไป

การเปรียบเทียบข้ามสาขาวิชาด้วย ANOVA พบความแตกต่างเชิงสำคัญในบางมิติ (เช่น Knowledge, Activity, Examination ฯลฯ) ซึ่งสะท้อนบริบทเชิงวิชาชีพของแต่ละสาขา (เช่น สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอาจมีความคาดหวังต่อการปฏิบัติ/lab มากกว่าสังคมศาสตร์) ดังนั้นการออกแบบมาตรการพัฒนาควรมีความยืดหยุ่นและคำนึงถึงความต้องการเฉพาะของแต่ละสำนักวิชา/สาขา

5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ข้อมูลเป็นการสำรวจแบบภาคตัดขวางและอาศัยการวัดจากการรับรู้ของนักศึกษา (self-reported perception) ซึ่งอาจสะท้อนอคติส่วนตัวและไม่เท่ากับการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงตรง (direct measures) เช่น ผลคะแนนมาตรฐานหรือแฟ้มสะสมผลงาน (portfolio)
2. กลุ่มตัวอย่างจำกัดอยู่ที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและกลุ่มอาจารย์ที่ผ่านการรับรองตาม UK-PSF เท่านั้น ดังนั้นความรู้ทั่วไปของผลอาจจำกัดต่อบริบทสถาบันอื่นหรืออาจารย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรอง
3. ปัญหาความสัมพันธ์สูงระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (multicollinearity) ทำให้ยากต่อการชี้ชัดว่ามิติใดเป็นตัวขับเคลื่อนหลักที่สุดอย่างเป็นอิสระ ควรใช้วิธีวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อลดปัญหานี้ในอนาคต

5.4 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ (สำหรับมหาวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้อง)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายระดับสถาบัน

1. ดำเนินนโยบายพัฒนาวิชาชีพที่มุ่งเสริมทักษะการให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback literacy) เป็นลำดับความสำคัญ เช่น หลักสูตรระยะสั้น การให้โค้ชชิ่งแบบชั้นเรียนจริง และการแลกเปลี่ยนปฏิบัติการ (peer observation) เพราะข้อมูลวิจัยชี้ว่าการให้ข้อมูลป้อนกลับมีผลต่อความพึงพอใจอย่างชัดเจน
2. ปรับระบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ให้เชื่อมต่อกับผลลัพธ์การเรียนรู้จริง (direct measures) เช่น การใช้ rubric กำหนดรายวิชา, แฟ้มสะสมผลงาน, และตัวชี้วัดระดับหลักสูตร (PSLOs) เพื่อให้นโยบายพัฒนามีการสะท้อนผลจริงต่อผู้เรียน (alignment กับ TQF)

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติสำหรับอาจารย์ผู้สอน

1. พัฒนาระบบการให้การให้ข้อมูลป้อนกลับที่ชัดเจน เจาะจง และทันที่ (timely, specific, constructive) โดยออกแบบ rubric และตัวอย่างคำแนะนำที่สอดคล้องกับระดับผลลัพธ์การเรียนรู้

2. ให้ความสำคัญกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (active learning) และการประเมินที่เหมาะสมแบบหลากหลาย (authentic assessment) เพื่อรองรับความหลากหลายของสาขาวิชาและรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงบริหารจัดการและระบบแรงจูงใจ

1. พิจารณาออกแบบระบบแรงจูงใจที่หลากหลาย เช่น รางวัลเชิงวิชาชีพ โอกาสก้าวหน้าทางหน้าที่ เพื่อส่งเสริมการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพ แต่ให้ระมัดระวังไม่ให้แรงจูงใจเหล่านี้ยึดติดกับการสะสมผลงานเพียงอย่างเดียวจนเบี่ยงเบนเป้าหมายเชิงคุณภาพ

5.5 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. ควรออกแบบงานวิจัยเชิงผสมผสาน (mixed-methods) โดยเสริมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ (เช่น สัมภาษณ์อาจารย์และสังเกตชั้นเรียน) เพื่อเข้าใจกลไกเชิงสาเหตุที่ทำให้สมรรถนะเฉพาะด้านส่งผลต่อความพึงพอใจและผลการเรียนรู้

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงตรง (direct SLO measures) และแบบติดตามผลแบบระยะยาว (longitudinal) เพื่อตรวจสอบผลระยะยาวของการพัฒนาอาจารย์

5.6 บทสรุป

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าเมื่อสถาบันนำกรอบมาตรฐานวิชาชีพ (เช่น UK-PSF) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ จะสามารถสร้างการรับรู้เชิงบวกจากนักศึกษาได้ และสมรรถนะโดยรวมของอาจารย์มีอำนาจพยากรณ์ความพึงพอใจของนักศึกษาได้มาก อย่างไรก็ตามการนำผลไปปฏิบัติจริงควรให้ความสำคัญทั้งกับการปรับปรุงทักษะเชิงปฏิบัติ โดยเฉพาะการให้ข้อมูลป้อนกลับและการออกแบบการประเมิน และการพัฒนากระบวนการประเมินผลที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงตรง รวมทั้งออกแบบการประเมินและนโยบายที่คำนึงถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาเพื่อให้การพัฒนาวิชาชีพอาจารย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

รายการอ้างอิง

ภาษาอังกฤษ

- Adnan, M., & Shah, A. (2022). An investigation into the factors influencing students' satisfaction with teachers' competencies: A case study. *The Journal of Education and Development in the Arab World*, 26(1), 59–75.
- Advance HE. (2023). *Professional Standards Framework (PSF)*. Advance HE.
<https://www.advance-he.ac.uk/teaching-learning/professional-standards-framework>
- Advance HE. (2025). *Professional Standards Framework 2023 now available in Thai*. Advance HE. <https://www.advance-he.ac.uk/news-and-views/professional-standards-framework-2023-now-available-thai>
- Badara, A., Marwati, M., & Sulfiah, S. (2024). Improving Elementary School Student Learning Outcomes Through Teacher Professional Development. *International Journal of Educational Research Excellence*, 3(1), 117–125.
<https://doi.org/10.55299/ijere.v3i1.798>
- Bartz, A. E., & Sabolik, M. A. (2001). Computer and software use in teaching the beginning statistics course. *Teaching of Psychology*, 28(2), 147–149.
- Biggs, J., & Tang, C. (2019). *Teaching for quality learning at university: What the student does* (4th ed.). McGraw-Hill Education.
- Cohen, J. (1983). The cost of dichotomization. *Applied Psychological Measurement*, 7(3), 249–253.
- Dewi, A. E. R., Kalil, N. C., Hidayat, H., & Juniati, S. (2024). Exploring the Relationship between Teacher Professional Development and Student Learning Outcomes. 1(5), 109–116. <https://doi.org/10.62872/a5xyk576>
- Elliot, K. M., & Shin, D. (2002). Student satisfaction: An alternative approach to assessing this important concept. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 24(2), 197–209.

- Equity Lab. (2023). *Value, Attitude, Skill, Knowledge (VASK) framework*. Equity Lab Press.
- Flammger, S. (1991). Student satisfaction and teaching evaluation. *Teaching in Higher Education*, 16(2), 123–135.
- Flannery, D. (2022). Student satisfaction and institutional effectiveness in higher education. *Higher Education Review*, 54(1), 33–49.
- Gee, N. C. (2018). The impact of lecturers' competencies on students' satisfaction. *Journal of Arts and Social Sciences*, 1(2), 74–86.
- Gherab, K. (2017). Professional standards and teaching quality: A review of UKPSF implementation. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 29(1), 90–102.
- Hariri, H., Thobi, R., & Sowiyah, S. (2024). Lecturers' competencies and learning outcomes: A multidimensional approach. *Journal of Education Research*, 12(3), 55–67.
- Hussey, T., & Smith, P. (2019). *The trouble with higher education: A critical examination of our universities*. Routledge.
- Jaijoy, K., & Kamdaeng, P. (2019). Learning outcome and satisfaction of nursing students on the student-centered teaching in nursing informatics class of McCormick Faculty of Nursing, Payap University. *Journal of Northern Nursing*, 10(1), 1–13.
- Jaroenwong, T. (2020). Learning outcomes and critical thinking skills of Thai undergraduates in outcome-based education. *Asian Journal of Education Research*, 8(4), 25–37.
- King Mongkut's University of Technology Thonburi (KMUTT). (2024). *KMUTT PSF — Learning & Teaching* (KMUTT Professional Standards Framework — Learning & Teaching) [PDF]. KMUTT HRD. <https://hrd.kmutt.ac.th/wp-content/uploads/2024/07/KMUTT-PSF-Learning-Teaching.pdf>

- Kline, P. (2015). *A handbook of test construction (psychology revivals): Introduction to psychometric design*. Routledge.
- Luangangoon, N. (2012). How to link teaching and research to enhance students' learning outcomes: Thai university experience. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 69, 213–219.
- Mahidol University. (2024). *Guidelines for student learning outcomes*. Mahidol University Press.
- Maneerat, P., Eiamkanchanalai, S., & Boonsang, S. (2015). The comparison of Thai qualification framework for higher education and capability maturity model integration for service. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 182, 225–231.
- McLaughlin, P., & Faulkner, J. (2012). Flexible learning spaces and student satisfaction: An empirical study. *Journal of Learning Environments*, 5 (1), 12–23.
- Mukhtar, U., Anwar, S., Ahmed, U., & Baloch, M. A. (2015). Factors affecting the service quality of public and private sector universities comparatively. *International Journal of Educational Management*, 29(4), 449–464.
<https://doi.org/10.1108/IJEM-04-2014-0057>
- Oxnard College. (2025). *Student learning outcomes assessment handbook*. Oxnard College.
- Prince of Songkla University. (n.d.). *Teaching Professional Standard Framework (PSU-TPSF)*. PSU-TPSF. <https://tpsf.psu.ac.th/>
- Polgar, M., & Ivanović, M. (2021). Student satisfaction and interaction in higher education. *European Journal of STEM Education*, 6(1), 1–14.
- Priya, D., & Sangeeta, S. (2024). Impact of Teacher Professional Development on Student Learning at Secondary Level. *International Journal For Multidisciplinary Research*. <https://doi.org/10.36948/ijfmr>, v06i02

- Song, W., Zhong, J., & He, Y. (2023). University teachers' competencies in China: Evidence from higher education practice. *Frontiers in Education*, 8, 1–12.
- Stefani, L. (2020). The role of learning outcomes in higher education reform. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 45(2), 155–168.
- Suan Sunandha Rajabhat University. (2025, March 27). *Teacher Potential Development Project according to the Thailand-PSF* [News].
<https://grad.ssrui.ac.th/en/news/view/27036801>
- Suphanchaimat, R. (2021). The role of PSU-PSF in enhancing faculty development in higher education institutions in Thailand. *PSU Academic Journal*, 34(2), 98–107.
- Suthin, R., & Chansiri, P. (2020). Student satisfaction in the use of a learning management system in a hybrid learning environment. *Journal of e-Learning and Knowledge Society*, 16(1), 112–125.
- The jamovi project. (2022). *jamovi (Version 2.3)* [Computer software].
<https://www.jamovi.org>
- UNO. (2025). *Course learning outcomes and Bloom's taxonomy*. University of Nebraska Omaha.
- Weerasinghe, I. M. S., Lalitha, R., & Fernando, S. (2017). Students' satisfaction in higher education: A literature review. *American Journal of Educational Research*, 5(5), 533–539. <https://doi.org/10.12691/education-5-5-9>
- Wongsothorn, K., et al. (2022). Thailand PSF and its impact on the development of teaching quality in Thai higher education. *Thai Journal of Education Development*, 45(1), 47–59.
- Worawuthikun, P., & Supaporn, J. (2019). An empirical study of factors affecting student satisfaction in a Thai university. *Journal of Education and Social Sciences*, 11(3), 45–60.

Zhou, X., Zhang, Y., & Liu, H. (2023). Lecturer competency framework in Chinese higher education. *International Journal of Educational Development*, 95, 102–118.

Zulhafizh, Z. (2023). Teacher competencies and student achievement: Evidence from Indonesia. *Asian Education Studies*, 9(2), 70–83.

สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ควอท).

(2025). คู่มือการขอรับการประเมินสมรรถนะอาจารย์ ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพอาจารย์เพื่อส่งเสริมการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง กุมภาพันธ์ 2568)

https://www.thailandpod.org/doc/thailand_PSF/%E0%B8%84%E0%B8%B9%E0%B9%88%E0%B8%A1%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%99%20Thailand-PSF.pdf

ประวัติผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชยาภรณ์ เคารพไทย์

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

การรับรองสมรรถนะวิชาชีพอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานสหราชอาณาจักร (UK-Professional Standards Framework)

ประเภท Senior Fellow

ที่ทำงานปัจจุบัน หลักสูตรศศ.บ. ภาษาอังกฤษ

สำนักวิชาศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง Email:

chayaporn.kao@mfu.ac.th โทรศัพท์: 0818339886

คุณวุฒิสาขาวิชา และสถาบันที่สำเร็จการศึกษา

วุฒิการศึกษา	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบัน
กศ.บ.	การสอนภาษาฝรั่งเศส	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศศ.ม.	การสอนภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี
ค.ด.	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเชี่ยวชาญ

การออกแบบการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ

การทำเหมืองข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

ผลงานวิชาการและงานตีพิมพ์

Kaoropthai, C. (2025). Fostering English-major students' team creativity and collaboration through design thinking. Higher Education, Skills and Work-Based Learning. <https://doi.org/10.1108/HESWBL-07-2024-0196>

Kaoropthai, C., Boonmoh, A. (2023). Challenges of Teacher Education Programs in Thailand: Voices of CALL Instructors from an Under-Represented Context. In: Tafazoli, D., Picard, M. (eds) Handbook of CALL Teacher Education and Professional Development. Springer, Singapore.

https://doi.org/10.1007/978-981-99-0514-0_15 (Scopus)

- Kaoropthai, C., Prapinongsakorn, S., Kaeophanuek, S., Rattanawongsa, R. (2023) An instructional model of context-based learning to develop English-major students' digital media literacy skills, INTED2023 Proceedings, pp. 2934-2939.
- Kaoropthai, C. (2022). Passion for learning: what we know about passion for learning English. *Educational Studies*, 1–17.
<https://doi.org/10.1080/03055698.2022.2078657>
- Kaoropthai, C. (2022). Effectiveness of Incorporating the Think Pair Share Technique Into Cooperative Activity-Based Learning on English-Major Students' Teamwork Ability. *Journal of Rangsit University: Teaching & Learning*, 16(1), 50-63.
- Kaoropthai, C. (2021). Optimizing the virtual classroom: A case of intensive English course in the Next Normal. *English Language Teaching Educational Journal*, 4(3), 187–198. <https://doi.org/10.12928/eltej.v4i3.4932>
- Kaoropthai, C. (2019, December). Learning Styles and Innovative Classroom Activities and Tasks. In *2019 IEEE International Conference on Engineering, Technology and Education (TALE)* (pp. 1-4). IEEE. DOI: [10.1109/TALE48000.2019](https://doi.org/10.1109/TALE48000.2019)
- Kaoropthai, C., Natakatoong, O., & Cooharajanone, N. (2019). An intelligent diagnostic framework: A scaffolding tool to resolve academic reading problems of Thai first-year university students. *Computers & Education*, 128, 132–144. doi: 10.1016/j.compedu.2018.09.001
- Kaoropthai, C., Natakatoong, O., & Cooharajanone, N. (2016). Diagnosing the English as a foreign language (EFL) reading problems using two-step cluster analysis. *2016 15th International Conference on Information Technology Based Higher Education and Training (ITHET)*. doi: 10.1109/ithet.2016.7760724
- Boonsathorn, S., & Kaoropthai, C. 2016. QSAT: The Web-Based mC-Test as an Alternative English Proficiency Test. *TESOL International Journal*: Volume 11, Issue 2, 91-107.

- Kaoropthai, C., & Boonsathorn, S. 2011. The Web-Based Modified C-Test (WB MC-Test) as a Quick Screening Test for General English Proficiency. Paper Presentation. The 9th Asia TEFL International Conference, Seoul, Korea.
- Kaoropthai, C., 2009. "Is Intensive English 2 Intensive Enough?" Paper Presentation. The Asia TEFL at Thailand TESOL Conference, 7-9 August, 2009, at the Imperial Queen's Park Hotel, Bangkok.
- Kaoropthai, C., & Srimavin, W. (2007). Teachers' Beliefs and Practice Concerning Feedback Strategies. *REFlections*, 10, 22-32. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/reflections/article/view/114264>

PIYAPORN NOJIT

NON ACADEMIC OFFICER,
MFU LEARNING INNOVATION INSTITUTE

EDUCATION

2012 – 2015

National Institute of Development Administration
Master Of Science (Logistic Management)

2007 – 2011

Mae Fah Luang University
Bachelor of Business Administration

WORK EXPERIENCE

- Non-academic officer
Mae Fah Luang University
2015- ปัจจุบัน
 - MFU Credit Bank Project
 - Learning Development Research Grants Project
 - Professional staff Training Project
 - Online course development project
- Export/Import Staff
Ironman 4x4 Thailand
2011 – 2016,
 - Arrange shipment to south America
 - Provide stock report and monthly report for manager

CONTACT

053-317887 ext. 8070

Piya.porn.nojit@mfu.ac.th

๙-๙๙

(นางสาวปิยภรณ์ โนจิต)
8/2/2568

IRADA WANGKLON

GENERAL INFORMATION

Name: Irada Wangklon
Nickname: Faii
Status: Single
Age: 31 years old
Date of Birth: 20 August 1993

EXPERIENCES

August 2016 – February 2021
Academic Extension and Development Office
Mae Fah Luang University
Administrative officer

- Planning and organizing 'How to Live and Learn on Campus' activity for 3 years.
- Planning and organizing 'Professional Teacher Camp for new lecturers'.
- Arrange special workshops and events.
- Managing project for Chinese1 and Chinese2 online course.
- Managing project for 'Live and Learn' application.
- Prepare reports and presentations with statistical data, as assigned.

March 2021 – present
MFU Learning Innovation Institute
Mae Fah Luang University

Administrative officer

- Arrange academic workshops and training under MFU-PSF and Blended Education policy.
- Responsible for overall management of the Book and Textbook Grant.
- Supporting the information, regulations and driving policy of the education reformation.
- Conduct research and studies on student learning style and educational processes that align with modern teaching and learning approaches.

EDUCATION

2012 – 2016
Mae Fah Luang University
Second-class honors in Bachelor of Business Administration Program in Aviation Logistics Business Management
GPA : 3.53

2021 – 2023
Mae Fah Luang University
Master of Business Administration Program in Business Administration
GPA : 3.50

SKILLS & QUALIFICATION

- Data collection and analysis (qualitative & quantitative)
- Literature review and academic writing
- Statistical analysis (SPSS)
- Project management for research initiatives
- Academic documentation
- Coordinating research activities and collaborations
- Budget management for research projects
- Compliance with university regulations

CONTACT

☎ 061-6356941

✉ irada.wan@mfu.ac.th

ภาคผนวก

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามการรับรู้ของนักศึกษา” โครงการวิจัยในชั้นเรียนและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ปีงบประมาณ พ.ศ.2568

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามการรับรู้ของนักศึกษา" ซึ่งดำเนินการโดย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยาภรณ์ เคารพไทย
2. นางสาวปิยภรณ์ โนจิต
3. นางสาวไอรดา วาغلอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้คือ

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ
2. เพื่อศึกษาผลลัพธ์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของอาจารย์กับการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนักศึกษาที่ศึกษากับอาจารย์

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมวิจัย:

1. การตอบแบบสอบถามนี้ใช้เวลาประมาณ 15 นาที
2. ข้อมูลที่ท่านให้จะถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการและการวิจัยเท่านั้น
3. ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของท่านโดยไม่ได้รับอนุญาต
4. การเข้าร่วมการวิจัยนี้เป็นไปโดยสมัครใจ ท่านสามารถเลือกที่จะไม่ตอบคำถามบางข้อหรือยุติการตอบแบบสอบถามได้ทุกเมื่อ
5. หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยนี้ ท่านสามารถติดต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยาภรณ์ เคารพไทย อีเมล chayaporn.kao@mfu.ac.th

○ ข้าพเจ้ายืนยันว่าได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยนี้ และยินยอมให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง ☐ อื่น ๆ
2. อายุ _____ ปี
3. วิชาเอก _____ สำนักวิชา _____
4. กำลังศึกษาอยู่ชั้นปี ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ อื่น ๆ
5. หากยินดีให้สัมภาษณ์ กรุณาระบุเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ _____

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะของอาจารย์

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์ที่สอนรายวิชาที่นักศึกษา กำลังเรียน
อยู่นี้ โดยการทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 = เห็นด้วย

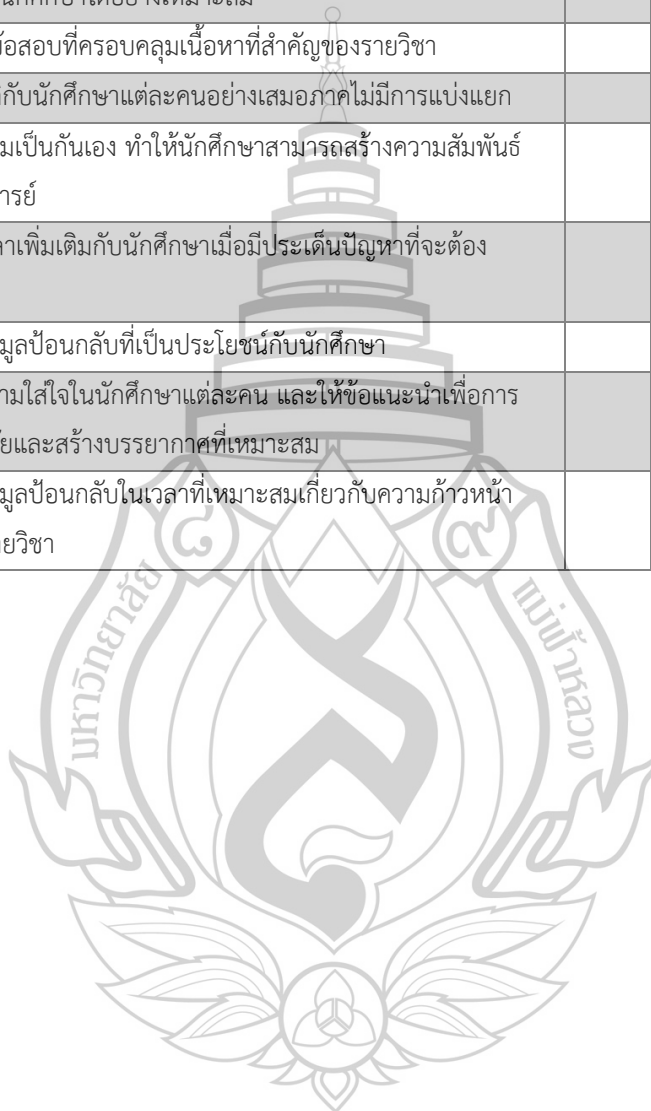
3 = ไม่แน่ใจ

2 = ไม่เห็นด้วย

1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

	5	4	3	2	1
1. อาจารย์มีสมรรถนะตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในเนื้อหาของรายวิชา					
2. อาจารย์มีความสามารถในการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในอธิบายประเด็นใน เนื้อหาวิชา					
3. อาจารย์แบ่งปันประสบการณ์ส่วนตัวที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษา					
4. อาจารย์บอกวัตถุประสงค์และรายละเอียดของรายวิชาอย่างชัดเจน					
5. อาจารย์สอนครอบคลุมหัวข้อทั้งหมดในรายละเอียดของรายวิชา					
6. อาจารย์เน้นย้ำในจุดประสงค์ของรายวิชาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก					
7. อาจารย์ให้โน้ตย่อคำบรรยายที่มีคุณภาพ สำหรับวิชาที่สอน					
8. โน้ตย่อคำบรรยายที่อาจารย์ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการสอน					
9. อาจารย์ เตรียมเอกสารรายวิชาที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับวิชา					
10. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา					
11. อาจารย์ไม่ค่อยเปลี่ยนตารางสอน โดยจะสอนตามตารางเป็นส่วนใหญ่					
12. อาจารย์ ตรงต่อเวลา ไม่เข้าสอนสายหรือปล่อยก่อนเวลา					
13. อาจารย์ใช้เสียงอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน					
14. การออกเสียงของอาจารย์ ชัดเจน และเข้าใจง่าย					
15. ทักษะการนำเสนอของอาจารย์ดีเยี่ยม และช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจดี ขึ้น					
16. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการซักถามและตอบคำถาม					
17. อาจารย์ใช้กรณีศึกษาที่เน้นปัญหาเพื่อส่งเสริมการเข้าร่วมและมีส่ว ร่วมของนักศึกษา					
18. อาจารย์ใช้กิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสนใจ					
19. อาจารย์อธิบายงานที่มอบหมายในรายวิชาอย่างละเอียด					
20. อาจารย์ให้งานที่มอบหมายที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					

	5	4	3	2	1
21. อาจารย์กำหนดมาตรฐานและกำหนดวันส่งงานอย่างชัดเจนยุติธรรม และสมเหตุสมผล					
22. อาจารย์ให้คะแนนสอบนักศึกษาอย่างยุติธรรม					
23. อาจารย์มีความสามารถในการออกข้อสอบที่จะทดสอบความรู้ความสามารถของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
24. อาจารย์ออกข้อสอบที่ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญของรายวิชา					
25. อาจารย์ปฏิบัติกับนักศึกษาแต่ละคนอย่างเสมอภาคไม่มีการแบ่งแยก					
26. อาจารย์มีความเป็นกันเอง ทำให้นักศึกษาสามารถสร้างความสัมพันธ์ และเชื่อมั่นในอาจารย์					
27. อาจารย์ใช้เวลาเพิ่มเติมกับนักศึกษาเมื่อมีประเด็นปัญหาที่จะต้อง อธิบาย					
28. อาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษา					
29. อาจารย์ให้ความใส่ใจในนักศึกษาแต่ละคน และให้คำแนะนำเพื่อการ พัฒนาลักษณะนิสัยและสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม					
30. อาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับในเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับความก้าวหน้า ของนักศึกษาในรายวิชา					

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในรายวิชาที่นักศึกษา กำลังเรียนอยู่นี้ โดยการ
ทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อคำถาม	5	4	3	2	1
1. ฉันพอใจในคุณภาพของอาจารย์เพราะอาจารย์รอบรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดของรายวิชา					
2. ฉันพอใจเพราะเนื้อหาวิชาเกี่ยวข้องกับความสนใจของฉัน					
3. ฉันพอใจ เพราะอาจารย์ให้วัสดุการสอนที่มีคุณภาพ					
4. ฉันพอใจเพราะอาจารย์ตรงต่อเวลา					
5. ฉันพอใจเพราะอาจารย์ให้การบรรยายด้วยน้ำเสียงที่ชัดเจน					
6. ฉันพอใจเพราะงานที่เราทำในชั้นเรียนเป็นการเตรียมตัวที่ดีสำหรับการสอบของฉัน					
7.ฉันพอใจเพราะงานที่อาจารย์มอบหมายให้ทำช่วยให้ฉันเรียนรู้เนื้อหาของรายวิชา					
8. ฉันพอใจเพราะอาจารย์มีความยุติธรรมและไม่มีอคติในการให้คะแนนสอบ					
9. ฉันพอใจเพราะอาจารย์ที่มีความเป็นกันเอง เข้าถึงได้ง่ายและสนับสนุนฉัน					
10. ฉันพอใจเพราะอาจารย์ให้ข้อมูลป้อนกลับในช่วงเวลาที่เหมาะสม					

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

คำถามสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ

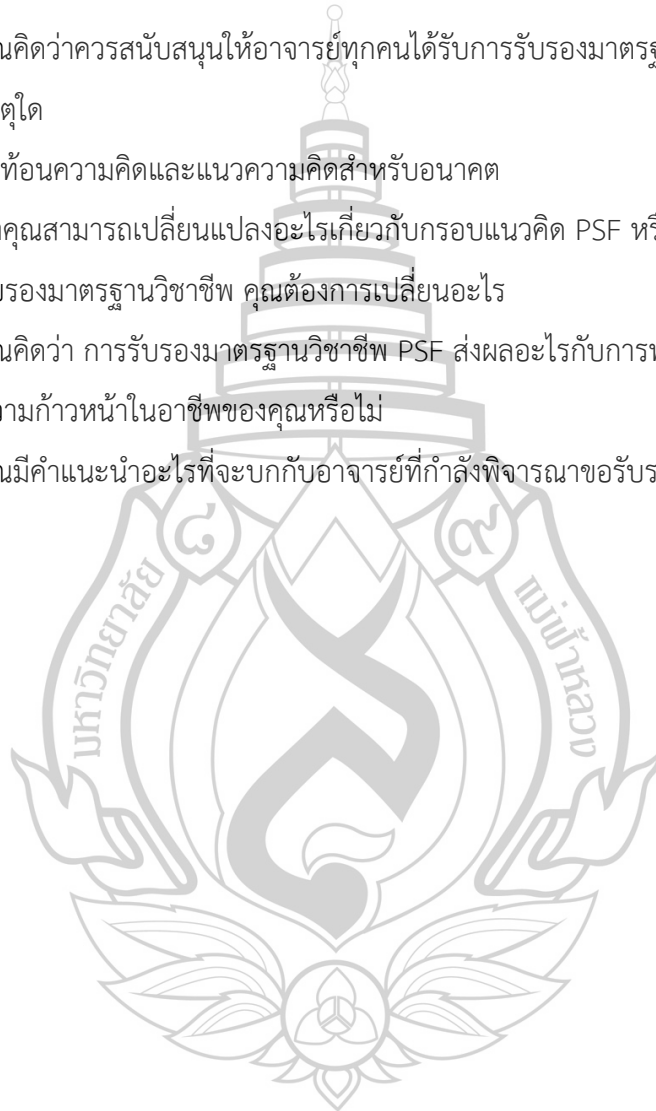
บทนำ (ก่อนเริ่มสัมภาษณ์)

1. อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ให้ความมั่นใจในเรื่องการเก็บเป็นความลับและการไม่ระบุชื่อ
3. รับการยินยอมในการให้สัมภาษณ์ (ลงชื่อหรือด้วยวาจา)
4. อธิบายให้ฟังว่า การสัมภาษณ์จะใช้เวลาประมาณ 45-60 นาที และผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถที่จะไม่ตอบคำถามที่ไม่ต้องการตอบหรือถอนตัวจากการให้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา
5. ขออนุญาตบันทึกการสัมภาษณ์

คำถามสัมภาษณ์

1. ภูมิหลังและประสบการณ์การสอน
 - 1.1 กรุณาเล่าถึงประสบการณ์การสอนของคุณและเป็นอาจารย์มาแล้วกี่ปี
 - 1.2 โดยทั่วไปคุณสอนวิชาอะไรและอะไรคือปรัชญาการสอนของคุณ
2. กระบวนการและแรงจูงใจของการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ
 - 2.1 อะไรที่เป็นแรงจูงใจให้คุณยื่นขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพภายใต้กรอบ PSF
 - 2.2 กรุณาเล่าถึงกระบวนการในการรับรองมาตรฐานวิชาชีพและมันเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง
 - 2.3 มีความท้าทาย/ปัญหาในการขอรับรองมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่ และคุณผ่านพ้นมาได้อย่างไร
3. ผลกระทบต่อการปฏิบัติการสอน
 - 3.1 การได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ PSF มีอิทธิพลอย่างไรบ้างต่อวิธีการสอนของคุณ
 - 3.2 คุณได้นำกลยุทธ์การสอนใหม่เข้ามาใช้หลังจากการได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่ ถ้ามีมันคืออะไร
 - 3.3 คุณรู้สึกมั่นใจมากขึ้นในการออกแบบการประเมินและหารให้ผู้เรียนเข้าร่วมผูกพันหลังจากการได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพแล้วหรือไม่
4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาและประสบการณ์ในชั้นเรียน
 - 4.1 คุณได้สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงในการเข้าร่วมผูกพันหรือผลการปฏิบัติของนักศึกษาหลังจากคุณได้ใช้กลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับ PSF หรือไม่
 - 4.2 คุณประเมินว่านักศึกษาได้รับประโยชน์จากการสอนที่ปรับปรุงขึ้นหรือไม่อย่างไร
 - 4.3 คุณได้รับข้อมูลป้อนกลับจากนักศึกษาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงในวิธีการสอนของคุณหรือไม่

5. การสนับสนุนจากทางสถาบันและเพื่อร่วมงาน
- 5.1 มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนในกระบวนการการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ PSF อย่างไรบ้าง
- 5.2 คุณมีการร่วมมือกับเพื่ออาจารย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพเช่นกันหรือไม่ ถ้ามีในด้านใดบ้าง
- 5.3 คุณคิดว่าควรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกคนได้รับการรับรองมาตรฐาน PSF หรือไม่ เพราะเหตุใด
6. การสะท้อนความคิดและแนวความคิดสำหรับอนาคต
- 6.1 ถ้าคุณสามารถเปลี่ยนแปลงอะไรเกี่ยวกับกรอบแนวคิด PSF หรือกระบวนการการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ คุณต้องการเปลี่ยนอะไร
- 6.2 คุณคิดว่า การรับรองมาตรฐานวิชาชีพ PSF ส่งผลอะไรกับการพัฒนาวิชาชีพและความก้าวหน้าในอาชีพของคุณหรือไม่
- 6.3 คุณมีคำแนะนำอะไรที่จะบอกกับอาจารย์ที่กำลังพิจารณาขอรับรองมาตรฐานวิชาชีพ PSF

คำถามสัมภาษณ์สำหรับนักศึกษาที่ได้เรียนจากอาจารย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน วิชาชีพ

บทนำ (ก่อนเริ่มสัมภาษณ์)

1. อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และให้ความมั่นใจในเรื่องการเก็บเป็นความลับและการไม่ระบุชื่อ
2. รับการยินยอมในการให้สัมภาษณ์จากนักศึกษา (ลงชื่อหรือด้วยวาจา)
3. อธิบายให้ฟังว่าการเข้าร่วมเป็นไปด้วยความสมัครใจและนักศึกษสามารถถอนตัวจากการให้สัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา
4. ขออนุญาตบันทึกการสัมภาษณ์

คำถามสัมภาษณ์

1. ภูมิหลังของนักศึกษาและประสบการณ์รายวิชา
 - 1.1 คุณเรียนอยู่ปีไหน เรียนวิชาเอกอะไร
 - 1.2 วิชาอะไรบ้าง ที่คุณเรียนกับอาจารย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ
 - 1.3 ลองเล่าถึงประสบการณ์การเรียนรู้ในรายวิชานั้น ๆ
2. กลยุทธ์การสอนและการเข้าร่วมผูกพันในชั้นเรียน
 - 2.1 อาจารย์ได้ใช้วิธีการสอนเฉพาะอะไรที่เป็นลักษณะเด่นชัดสำหรับคุณ
 - 2.2 คุณคิดว่าประสบการณ์การเรียนกับอาจารย์แตกต่างจากการเรียนกับอาจารย์ท่านอื่นที่อาจยังไม่ได้การรับรองมาตรฐานวิชาชีพ PSF อย่างไร
 - 2.3 มีเทคนิคหรือกิจกรรมการสอนอะไรที่ช่วยให้คุณเข้าใจในเนื้อหาวิชาดีขึ้นหรือไม่
3. ผลลัพธ์การเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ
 - 3.1 คุณคิดว่ารายวิชานี้ได้ส่งเสริมให้ การคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหาหรือทักษะการสื่อสารของคุณดีขึ้นหรือไม่ ถ้าดีขึ้น ดีขึ้นอย่างไร
 - 3.2 การประเมินผลและข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์มีความชัดเจนและเป็นประโยชน์หรือไม่
 - 3.3 คุณมีความรู้สึกเข้าร่วมผูกพันหรือมีแรงจูงใจมากขึ้นในชั้นเรียนเมื่อเทียบกับการเรียนรายวิชาอื่น
4. ความพึงพอใจและการรับรู้ของนักศึกษา
 - 4.1 คุณมีความพึงพอใจในคุณภาพการสอนของอาจารย์ท่านนี้น้อยเพียงใด
 - 4.2 คุณจะแนะนำรายวิชาที่สอนโดยอาจารย์ที่รับรองมาตรฐานวิชาชีพ PSF แก่นักศึกษาคนอื่น ๆ หรือไม่เพราะเหตุใด

4.3 คุณมีคำแนะนำอะไรที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย

คำถามสัมภาษณ์สำหรับคณบดี

1. คณบดีมีความคิดเห็น/ให้ความสำคัญอย่างไรบ้าง เกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพของอาจารย์ภายในสำนักวิชา
2. อาจารย์คิดว่าควรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกคนในสำนักวิชาได้รับการรับรองมาตรฐาน ฯ หรือไม่เพราะอะไร
3. อาจารย์คิดว่า การได้รับการรับรองมาตรฐานฯ ส่งผลอะไรบ้างในการพัฒนาวิชาชีพ หรือความก้าวหน้าของอาจารย์ในสำนักวิชาและมหาวิทยาลัย
4. อาจารย์มีแนวทางในการพัฒนา (วิธีการ/ แนวทางสนับสนุน) Competency ของอาจารย์ในสำนักวิชา และมหาวิทยาลัยอย่างไร

ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบประเมินสมรรถนะอาจารย์

Scale Reliability Statistics	
	Cronbach's α
scale	0.976
Item Reliability Statistics	
	Item-rest correlation
A1	0.755
A2	0.845
A3	0.742
A4	0.760
A5	0.732
A6	0.774
A7	0.788
A8	0.777
A9	0.781
A10	0.602
A11	0.688
A12	0.764
A13	0.762
A14	0.653
A15	0.751
A16	0.668
A17	0.837
A18	0.758
A19	0.754
A20	0.791
A21	0.775
A22	0.783
A23	0.708
A24	0.811
A25	0.765
A26	0.772
A27	0.744
A28	0.873
A29	0.776
A30	0.791

ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบประเมินความพึงพอใจ

Scale Reliability Statistics	
	Cronbach's α
scale	0.924

Item Reliability Statistics	
	Item-rest correlation
B1	0.766
B2	0.604
B3	0.685
B4	0.712
B5	0.724
B6	0.804
B7	0.819
B8	0.702
B9	0.784
B10	0.744

ผลการใช้สถิติทดสอบ ANOVA การประเมินสมรรถนะอาจารย์ฯ

One-Way ANOVA (Welch's)				
	F	df1	df2	p
Knowledge	7.15	2	40.50	0.00
objective	6.14	2	51.90	0.00
Lecturer-note	8.71	2	58.50	< .001
Punctuality	3.44	2	40.80	0.04
Clarity of presentation	0.77	2	38.10	0.47
Activity	10.78	2	75.30	< .001
Assignment	4.81	2	53.50	0.01
Examination	11.23	2	77.80	< .001
Interpersonal	1.32	2	38.50	0.28
Feedback	3.64	2	52.10	0.03
Normality Test (Shapiro-Wilk)				
			W	p
Knowledge			0.647	0.2201
objective			0.659	0.2992
Lecturer-note			0.702	0.386
Punctuality			0.659	0.2101
Clarity of presentation			0.566	0.272
Activity			0.652	0.4575
Assignment			0.621	0.0925
Examination			0.646	0.2467
Interpersonal			0.567	0.4017
Feedback			0.573	0.1252
Homogeneity of Variances Test (Levene's)				
	F	df1	df2	p
Knowledge	18.55	2	187	< .001
objective	10.73	2	187	< .001
Lecturer-note	12.27	2	187	< .001
Punctuality	8.68	2	187	< .001
Clarity of presentation	2.39	2	187	0.095
Activity	12.34	2	187	< .001
Assignment	9.29	2	187	< .001
Examination	10.37	2	187	< .001
Interpersonal	3.6	2	187	0.029
Feedback	4.56	2	187	0.012

ผลการใช้สถิติทดสอบ ANOVA ความพึงพอใจ

One-Way ANOVA (Welch's)

	F	df1	df2	p
Satiation	4.92	2	43.9	0.012

Normality Test (Shapiro-Wilk)

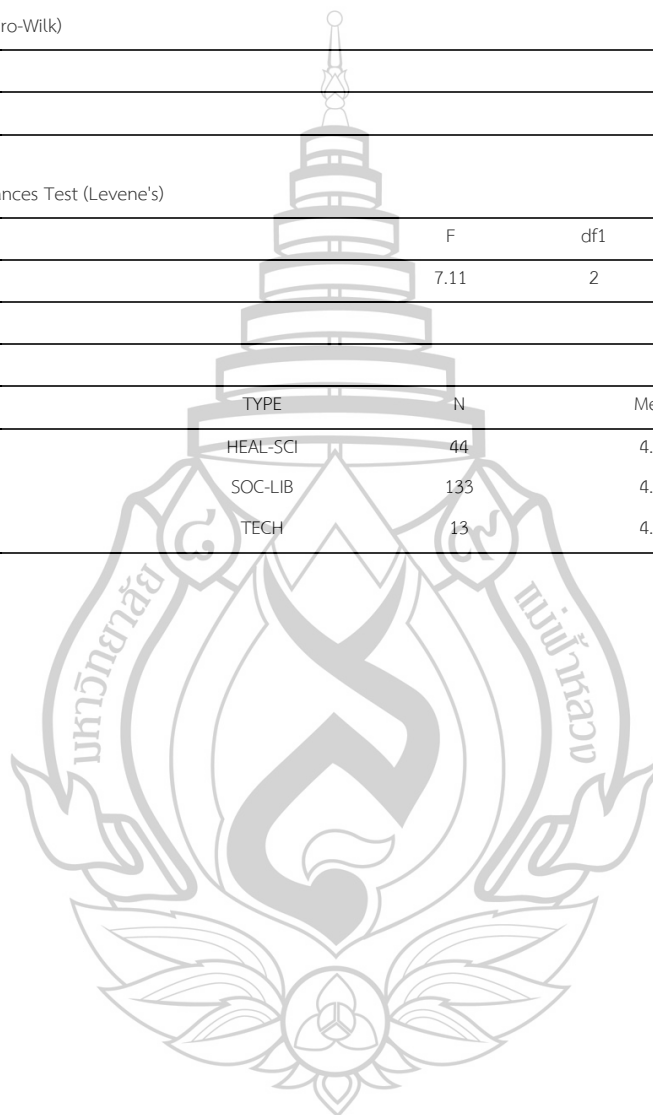
	W	p
Satiation	0.713	0.011

Homogeneity of Variances Test (Levene's)

	F	df1	df2	p
Satiation	7.11	2	187	0.001

Group Descriptives

	TYPE	N	Mean	SD
Satifcation	HEAL-SCI	44	4.89	0.24
	SOC-LIB	133	4.76	0.38
	TECH	13	4.92	0.16

ผลการใช้สถิติสหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถดถอยเส้นตรง

Correlation

Matrix

		Knowle	object	Lecturer-	Punctu	Clarity of	Activ	Assignm	Examina	Interpers	Feedb	Satficat
		dge	ive	note	ality	presentation	ity	ent	tion	onal	ack	ion
Knowledge	Pearson's r	—										
	df	—										
	p-value	—										
objective	Pearson's r	0.811	**	—								
			*									
	df	188	—									
	p-value	< .001	—									
Lecturer-	Pearson's r	0.795	**	0.736	**	—						
note			*	*								
	df	188	188	—								
	p-value	< .001	< .001	—								
Punctualit	Pearson's r	0.749	**	0.728	**	0.695	**	—				
y			*	*	*							
	df	188	188	188	—							
	p-value	< .001	< .001	< .001	—							
Clarity of	Pearson's r	0.655	**	0.708	**	0.744	**	0.632	**	—		
presentati			*	*	*	*	*		*			
on												
	df	188	188	188	188	—						

	*	*	*	*	*	1	*	*	*	*	*	*
df	188	188	188	188	188	188	188	188	188	188	188	—
p-value	< .001	< .001	< .001	< .001	< .001	< .00	< .001	< .001	< .001	< .001	< .001	—
						1						

Note. * p
 < .05, ** p
 < .01, ***
 p < .001

Linear Regression

Model Fit Measures

Model	Overall Model Test						
	R	R ²	Adjusted R ²	F	df1	df2	p
1	0.888	0.788	0.776	66.5***	10	179	< .001

Model Coefficients - Satisfaction

Predictor	Estimate	Stand. Estimate	SE	t	p
Intercept	0.361		0.019	1.9004**	0.006
Knowledge	0.138	0.166	0.063	2.1863*	0.030
objective	0.105	0.105	0.074	1.4181*	0.016
Lecturer-note	0.148	0.157	0.065	1.7365*	0.046
Punctuality	0.138	0.148	0.052	1.7433*	0.046
Clarity of presentation	0.189	0.192	0.060	1.4948*	0.014
Activity	0.152	0.161	0.067	1.7824*	0.044
Assignment	0.102	0.103	0.079	1.0313*	0.010
Examination	0.129	0.159	0.060	2.1566*	0.032
Interpersonal	0.116	0.116	0.075	1.5456*	0.012
Feedback	0.311	0.307	0.092	3.3629***	< .001

Assumption Checks

Durbin-Watson Test for Autocorrelation

Autocorrelation	DW Statistic	p
-0.05	2.1	0.478

Collinearity Statistics

	VIF	Tolerance
Knowledge	4.87	0.205
objective	4.59	0.218
Lecturer-note	4.98	0.201
Punctuality	3.56	0.281
Clarity of presentation	3.21	0.312
Activity	5.21	0.192
Assignment	5.67	0.176
Examination	4.58	0.218
Interpersonal	4.72	0.212
Feedback	7.03	0.142

Normality Test (Shapiro-Wilk)

Statistic

p

7.723 < .101

